

Ročník XIII.

V Uh. Hradišti, září 1932.

Číslo 9.

Problém českého národa u Tyrše a Masaryka

I.

V polovici 18. století, kdy protireformační činnost nabyla u nás vrcholu, zdálo se, že český národ již nikdy nepovstane k novému životu. Než naši buditelé, využívše šťastné shody okolností, přičinili se o probuzení národa. Revoluční rok 1848, který po velké revoluci francouzské nejvíce otřásl základy tehdejšího řádu politického, stal se i rozhraním ve snahách českých buditelů: od tohoto roku nešlo našim vůdcům již jen o další obrodu národa, ale snažili se i o jeho osvobození ze staletého jarma. A tu na samém počátku naší novodobé činnosti politické zápasily u nás spolu dva směry, usilující přivésti národ ke svobodě cestami úplně protichůdnými: směr radikální napsal na svůj štít revoluční heslo, kdežto směr umírněný chtěl klidnou cestou — evolucí — dojíti cíle národního snažení. V čele umírněného směru stáli Palacký a Havlíček, tvůrcové našeho prvního moderního programu národně politického. Palacký až do své smrti nepřestal si stěžovati na nerozvážlivé bouřliváky z roku osmačtyřicátého, kteří předčasným vystoupením věc národní jen poškodili. Podobně i Havlíček byl proti revoluci, která by nebyla dobře připravena. Havlíček tedy neodmítal úplně revoluce: byl pro ni za jistých podmínek a až v nejkrajnějším případě. Pozoruje tehdejší stav našeho národa, doznal Havlíček, že národ není ještě připraven na takovou revoluci, která by skončila s úspěchem. Byl přesvědčen, že současné pokolení nedospěje země zaslíbené, že jest třeba nejprve vychovati nové pokolení, lepší, než bylo

předcházející, že jest třeba provést revoluci hlav a srdcí, t. j. novou duševní a mravní výchovou připravit národ pro rozhodný boj za svobodu. To byl krásný odkaz Havlíčkův dalším pokolením našeho národa, především tomu, které v letech šedesátých minulého století — v době nového, velkého ruchu politického, hospodářského a kulturního — vystoupilo na jeviště národního života. Mezi vůdci tohoto pokolení byl i mladý Dr. Miroslav Tyrš, zakladatel sokolstva a později i universitní profesor.

II.

K vůdčímu postavení v mladém pokolení let šedesátých opravňovaly Tyrše jeho určité povahové vlastnosti, bohaté živorní zkušenosti a velké vzdělání: důkladná znalost českých dějin, hlavně doby husitské, pak znalost umění a vůbec života antického, zvláště řeckého, dále přírodních věd, kde právě počátkem druhé polovice minulého století způsobila velký rozruch nauka anglického přírodopytce Darwina o vývoji druhů a o životním boji, posléze i filozofie, zejména nové doby. Z těchto prvků tvořil se Tyršův životní a světový názor, z něhož pak vyplynul i jeho program národně politický. Tyrš — podobně jako Havlíček — uvažoval o postavení českého národa, zvláště přemýšlel o tom, jak zabezpečiti budoucnost našemu národu, národu malému, porobenému, ale plnému touhy po úplném rozvíti svých sil v osvozené zemi. Jinak řečeno: problém českého národa, malého, nesvobodného, stal se hlavním předmětem jeho národní filozofie.

A tu před duševním zrakem Tyršovým vyvstal malý národ řecký, staří Helénové, kteří vynikli nad všechny národy ve starém věku tělesnou zdatností a vyspělou duševní kulturou, kulturou hlavy i srdce, a pak svým velkým smyslem pro svobodný život národní. Byly to právě tyto jejich vlastnosti, souměrné po staletí pěstované, jež jim umožnily obhájit národní svobody proti přesile Peršanů, kteří v V. století před Kr. podnikali útoky ze své asijské velebnosti do jejich vlasti. Kromě toho působila na Tyrše Darwinova nauka o neustálém vývoji druhů přirozeným výběrem v životním boji, v němž podlehně vše, co je slabé a neschopné přizpůsobiti se stále se měnícím podmínkám životním. Učení toto zaujímalo za dob Tyršových vynikající místo ve vědách přírodních i v některých jiných oborech vědních, odkudž ovšem postupem doby bylo zase již vytlačeno. Tyrš přijal učení Darwinovo, ale přizpůsobil je do jisté míry svým potřebám a a názorům, vycházejícím ze studia antického života i z domácí české tradice, jež navazovala především na dobu reformační: husitskou a bratrskou.

Když Tyrš pozoroval jak z hlediska starých Helénů a našich husitských předků, tak i z hlediska Darwinovy nauky život českého národa, nemohl býti spokojen. Bylo to pokolení, jež Havlíček odsoudil jako dílem nezralé, dílem zkažené pokolení, které musí vymřít. Uvědomil si význam odkazu Havlíčkova o výchově nového jařejšího pokolení, o potřebě revoluce hlav a srdcí, t. j.

o potřebě duševní a mravní přípravy všeho lidu českého k novému životu. Odkaz Havlíčkův — duševní a mravní příprava lidu českého — doplnil Tyrš pod vlivem Darwinova učení i pod vlivem studia anglického života ještě třetím požadavkem: zdatností tělesnou. Napsal, že je nám potřebí i paže mohutné, i hrudi pevné. Teprve po splnění těchto tří požadavků měl národ přikročiti k rozhodnému boji za svobodu, k revoluci, když by nebylo vyhnutí a všechny prostředky mírného postupu by se již vyčerpaly. Tyrš dal si též otázku, bude-li tento boj oprávněn, a hned také odpověděl: »Bude oprávněn, neboť poroba je mrzkost Hospodinu a nešlechterností je, by jedni byli pány a druzí paroby, by národové byli podnoží, po níž nejapnost neb zlovůle by šlapala.« Je mnoho projevů Tyršových o těchto věcech z let šedesátých a sedmdesátých minulého století. Nejkrásnější však Tyrš vyjádřil své myšlenky v článku »Náš úkol, směr a cíl«, uveřejněném v 1. čísle I. ročníku časopisu »Sokol« r. 1871 a nazývaném často sokolským evangeliem. A doplňkem tohoto článku je jiný Tyršův článek, napsaný rovněž do I ročníku »Sokola« pod názvem »Pokud tělocvik a jednoty tělocvičné přispívají k brannosti národa«. Ve svém sokolském evangeliu napsal Tyrš i slova, v nichž vrcholí jeho myšlení o svobodném životě národa: »Na bojištích vlastně nerozhoduje se osud národův; je již rozhodnut před bojem. Ni jeden národ, co jich na světě bylo, četný neb nečetný, nezhybnul ve své jarosti a hodnotě, každý klesl sešlý, netečný a povrhlý. Žádná moc zevní, žádná síla hmotná a surová o sobě nezničí národy. Život národů, pokud na výsluní pravdy, dobra a pokroku obecného se vyvíjí, je v srovnání tomto nezranitelný jako paprsek sluneční. Jej nepřemohou a nezahubí nižádné mocnosti temnosti, lži neb násilí proti někomu vyslané.« V článku »Pokud tělocvik a jednoty tělocvičné přispívají k brannosti národa« dokazoval Tyrš, že brannost národní, t. j. vojenská schopnost národa, zakládá se na čtyřech věcech, jež jsou: válečné prostředky, vojenské zřízení, určité tělesné vlastnosti, určité duševní a mravní vlastnosti. Hlavní důkaz kladl Tyrš na potřebné tělesné, duševní a mravní vlastnosti, jež se musejí pěstovat po dlouhou dobu, třeba po několik pokolení, má-li národ býti vskutku branný.

Tyrš měl tedy na mysli krásný ideál: ideál souměrného rozvoje tělesných i duševních sil českého člověka. Aby se toho ideálu dospělo, založil Tyrš sokolstvo, jež postupem doby mělo pojmouti do sebe celý národ a jemuž za povinnost uložil vychovávatí tohoto nového člověka. Ten měl býti pak jádrem národního vojska, které by za pomoci celého národa v příhodné době osvobodilo vlast ze staleté poroby. Tyrš více jak dvě desetiletí řídil sokolskou výchovu českého člověka a tím budoval základy naší národní armády. Dvě léta před svou smrtí provedl na Střeleckém ostrově v Praze první větší přehlídku tohoto národního vojska, sokolstva, jež pak za tři desetiletí po jeho smrti podalo za veliké

bouře světové důkaz, že velmi dobře porozumělo učení svého mistra. Že za této bouře světové žáci Komenského stali se opět bojovníky Žižkovými, o to má největší zásluhu právě zakladatel sokolstva.

III.

Když čeští poslanci po prohraném státoprávním boji přišli opět na říšskou radu vídeňskou a vstoupili do vládní většiny, dostalo se jim za to od rakouské vlády některých ústupků ve věcech jazykových a školských. Tak r. 1882 byla pražská universita, v té době již značně utrakvistická (obojazyčná), rozdělena na českou a německou. Profesorem filosofie a sociologie na české universitě stal se T. G. Masaryk, který se několik let před tím stal ve Vídni docentem, a později profesorem dějin výtvarných umění jmenovalo ministerstvo Miroslava Tyrše, jenž o výtvarném umění přednášel již po delší dobu na české technice v Praze. Brzy po příchodu do Prahy seznámil se Masaryk s Tyršem, o osmnáct let starším, s nímž vedl často dlouhé rozhovory o různých veřejných otázkách, mezi jiným i o postavení českého národa. Nikdo ovšem tehdy netušil, že Masaryk se stane pokračovatelem a v jistém smyslu i dovršitelem Tyršovým v jeho snahách národně politických.

Masaryk, jenž náleží k vynikajícím myslitelům náboženským, napsal na jednom místě svých spisů: »Dějiny národů nejsou nahodilé, nýbrž se v nich projevuje určitý plán Prozřetelnosti. Je tedy úkolem dějepisců a filosofů, úkolem každého národa ten plán světový — ovšem pokud možno — postihovat, místo své v něm poznat a určit a podle toho poznání postupovati při vši práci, i při práci politické.« Ve smyslu těchto vlastních slov dal se Masaryk do práce. Studoval dějiny českého národa a přemýšlel o jeho postavení v Rakousku, ve společnosti národů evropských i ve vývoji lidstva. A to všechno proto, aby mohl stanoviti národní cíl, k němuž má se směřovati, jakož i prostředky, vedoucí k tomu cíli. Tak se stal národním filosofem českým, který své myšlenky uložil v několika knihách, vydaných v letech 1895-1925. Jsou to Česká otázka, Naše nynější krise, Karel Havlíček, Jan Hus, k nim se řadí ještě Otázka sociální, Rusko a Evropa, Nová Evropa a Světová revoluce, jež je snad Masarykovým dílem nejskvělejším. Výsledkem Masarykova studia českých dějin bylo, že prohlásil za jejich smysl myšlenku lidskosti, ideu humanitní, jejíž podstatou je nikomu vědomě neubližovat, avšak je-li člověk napaden jiným člověkem, národ jiným národem, pak se bránit, bránit se třeba i železem. Masarykova humanita, jež se měla státi vyznáním českého národa, není tedy nějakým slaboštvím, jest pravým opakem humanity Chelčického a Tolstého, kteří hlásali: »Neodporuj zlému!« Masarykova myšlenka o smyslu českých dějin nebyla ovšem všude přijata se souhlasem a vyvolala proto mnoho sporů.

Masaryk prohlásil, že ve smyslu humanitní ideje — bránit se utlačovatelům — musíme se domáhati samostatnosti a to prostředky humanitními. Byl tedy s počátku pro klidný, pomalý vývoj, byl evolucionista; byl odpůrcem násilného postupu revoluce, zvláště revoluce nedostatečně promyšlené, tedy nepřipravené a proto předem prohrané. Připouštěl revoluci jen tehdy, kdyby šlo již o život národa. Tak smýšlel Masaryk o revoluci v polovici devadesátých let minulého století. Ale v krátké době svůj názor poněkud změnil. Uznával, že revoluce jest výborná obrana proti násilí, i když se třeba ještě nesahá na život národa. Avšak při tom zdůrazňoval vnitřní přípravu národa na revoluci vnější, politickou, brannou. Počátkem tohoto století došlo k dalšímu vývoji Masarykova názoru na revoluci, o níž svůj konečný úsudek pronesl v díle *Rusko a Evropa*, vydaném záhy před válkou světovou. Do kapitoly »Demokracie a revoluce« uložil Masaryk souhrn své revoluční filosofie. Na jednom místě napsal, že revoluce za jistých okolností může se státi i mravní povinností. A zde také na otázku, smíme-li zabíjet, odpověděl velmi jasně v tom smyslu, že ano, není-li již vyhnuti, když se vyčerpali všechny jiné prostředky, vyžaduje-li toho prospěch dehtaného národa. Příčiny takového vývoje v názoru na revoluci u Masaryka, humanitního myslitele a pacifisty — hlasatele míru, byly různé. Zvláště to byly trpké zkušenosti se starým Rakouskem, ruská revoluce r. 1905, která přinesla jisté úspěchy ruskému lidu, dále evropský, světový, mezinárodní stav, na něž Masaryk obrátil svou pozornost a v jejímž zrcadle problém českého národa viděl poněkud jinak, než jak bylo tomu do té doby.

Čím lépe Masaryk chápal mezinárodní stav, tím jasnější mu bylo, že válka je neodvratná. Ovšem nečekal jí tak brzy a v tak ohromných rozměrech, jak se později ukázalo. A když vypukla válka světová, poznal, že udeřila i osudová hodina českého národa, že se dostavily okolnosti, kdy revoluce proti Rakousku stala se mravní povinností. Po poradě s některými českými politiky, mezi nimiž byl i vůdce sokolstva Dr. Josef Scheiner, odešel do ciziny a na cestu kolem světa vzal si i dvě knihy; bibli a Komenského *Kšaft*, druhou proto, aby měl stále na paměti věštecká slova Komenského o návratu vlády věcí do rukou národa. Ve vhodné chvíli zahájil revoluci proti dunajské říši za tichého i veřejného souhlasu a pomoci téměř celého národa doma i za hranicemi a prováděl ji skvělým způsobem, jak zvláště o tom svědčí jeho úsilí o vybudování československé armády, legií z Čechů a Slováků usedlých za hranicemi, i z českých a slovenských zajatců armády rakousko-uherské. Z hlasatele míru stal se válečník, jenž kázal obětovati život za svobodu národa a vlasti. A po skončení vítězného boje doznal Masaryk, že se ideály Tyršovy a Fügnerovy v legiích osvědčily.

IV.

Tyrš při řešení problému českého národa vycházel jak ze

studia života starých Řeků, tak i z domácí tradice reformační i Darwinovy nauky o životním boji, kdežto Masarykovou základnou byla myšlenka humanitní, odvozená z ducha českých dějin. Východiska byla různá, ale cíl jejich národního programu byl týž: zachování národa, jeho osvobození a další povznesení. I ve způsobu, jak nabytí svobody, se shodovali, neboť oba myslitelé zdůrazňovali po Havlíčkovi především revoluci hlav a srdcí, t. j. novou výchovou duševní a tělesnou připravit národ na příchod svobody i na její zabezpečení a udržení. Oba s počátku věřili, že dospějí tohoto cíle dorozuměním s vládními činiteli rakouskými, byli tedy evolucionisty, ale po trpkých zklamáních s Rakouskem přiklonili se však ke směru ostřejšímu, radikálnějšímu, který chtěl dojití svobody revolucí, a tak stali se oba revolucionáři, Masaryk nejen v teorii, ale i v praxi. Při tom však neopomněli přesvědčovati stoupence tohoto směru, že jsou přívrženci jen revoluce důkladně připravené, že tedy odmítají každé zahrávání s revolucí. Tyrš a jeho nástupcové více jak padesát let připravovali národ sokolskou výchovou na tuto revoluci, jejímž vůdcem stal se Masaryk, který z vlastního názoru poznal, jak znamenitě přispěla tato sokolská výchova k vítězství revoluce.

Směrnice, které stanovil Tyrš s Masarykem pro přípravu národa na osvobozovací boj, platí celkem také pro další práci na zvelebení národa v osvobozené vlasti. Sem náleží hlavně jejich smysl pro skutečnost a odtud názor na drobnou, každodenní, všední, neokázalou práci, která po čase přináší vždy bohaté ovoce. S tím souvisí i jejich odpor proti prázdnému, tlachavému mluvení, jež nikdy nic pořádného nesvedlo a nesvede. Při tom ovšem jsou si ale vědomi toho, že dobré slovo, včas na vhodném místě pronesené nebo uvěřitelné, je také čin. Proto též oba odmítají slovní nabubřelé vlastenčení, žádajíce vždy a všude vlastenecké skutky, čehož mnozí nemohli a nemohou dosud nijak pochopiti. Za nejlepší vlastenectví pokládají poctivou a svědomitou práci příslušníka národa v jeho vlastním povolání se snahou prospěti při tom vždy i celku. S vlasteneckým smýšlením a jednáním spojuje se u nich též neobyčejně vřelý sociální citění, jež žádá i pro nejchudší vrstvy národa ne almužnu, ale právo a spravedlnost. Při veškeré své práci mají tedy na mysli všechny lid, celý národ, usilující o jeho převýchovu po stránce tělesné a mravní; stali se tak po Havlíčkovi našimi největšími a nejlepšími učiteli demokracie. Jsou proti národní nesnášlivosti, velíkáštví a malichernosti a tím pro sbratření všech národů, všeho lidstva. Všeми jejich slovy a činy proniká myšlenka, že jen síla a zdraví, bystrost a ušlechtilost i vyspělost vůle nás spasí v přítomnosti i v daleké budoucnosti. Proto volají po stálém zdokonalování v těchto směrech, chtějíce tak způsobiti věčný ruch nebo svatou nespokojenost i v osvobozeném národě. Vidíme tedy shodu ve velké většině názorů Tyršových a Masarykových, tím

zajímavější, že oba myslitelé dospěli jich cestami samostatnými, na sobě nezávislými. Jsou ovšem mezi nimi také rozdíly, ale ve věcech celkem nepodstatných; jejich příčinou je rozličnost prostředí, v němž vyrůstali, hlavně však různost doby, v níž tito tvůrcové národního programu žili. Sokolstvo, naše nejmohutnější národní organizace, vždy půjde za dvěma velkými vzory: za Tyršem a za Masarykem.

Jan Zatloukal.

Náš poměr k antice a Tyrš.

Dějiny jsou jako moře bez břehů, jehož povrchem jsou lidé a jehož hmota se tvoří zeměmi, podnebími, časem a tajemnými odrazy národa o národ. Je to stále kolébání bez počátku a konce, věčný rytmus života a smrti, v jehož vlnění je národ jako člověk.

Když zmizel, nic po něm nezbyvá, jestliže nezůstavil svých otisků na okrajích cesty. Tak cestou dějin kráčíme někdy dlouhými staletími mlčení, kudy lidstvo procházelo beze stop, abychom rázem na kratičkém jejím úseku našli nesčíslné památky, nepřehlédné bohatství výtvorů lidského ducha.

Srovnáme-li všechny ty doklady duševní činnosti lidstva od nejstarších stop v kameni a kovu až po výtvořiny dneška, nalézáme stopy dvojího druhu, zcela odlišného, dvě různé cesty, jimiž se bralo a ubírá lidstvo. První a širší z nich nazývá se cestou východu, duchem Asie. Duch východu obrátil zrak do svého nitra a s pohrdáním přehlíží vnější svět. Skutečností je mu jen jeho svět vnitřní, porušený smysly, záplavený zmatenými dojmy, svět přeludů a snů, svět oblastí nadpřirozené. Vnější skutečnost připouští jen z nezbytnosti jako prostředek, svědectví nebo odznak při vyjadřování svého vnitřního světa. Jinak je mu vnější svět jen omylem, klamavým závojem, zakrývajícím jinou skutečnost, nadpřirozenou. Odbočujeme ovšem již v dávných dobách od této cesty, ale brzy opět se k ní vracíme, jindy opět cesty splývají. Nalézáme pokusy vědecké činnosti, jež však vlivem náboženství či kněžství, důležité to známky Východu, opět se ztrácejí jako chrámová tajemství. Je to úplná vláda lidského podnětu, východní subjektivismus.

Na březích Egejského moře vzniká trvalá roztržka, Řecko opouští cestu Východu a razí cestu novou. Přestává považovati své nitro za jedinou skutečnost a obrací zrak k světu vnějšímu, připouštěnému, procítěnému a přezkoušenému světem vnitřním. Nad směsíci mlhavých představ, pověr a snů pozvedá jas lidského rozumu, vytváří úctu k němu a víru v jeho schopnosti, stává se kolébkou racionalismu. Užívá svého rozumu k dobytí a využití světa vnějšího, k poznání zákonů a řádu veškerenstva, za jehož část se považuje, aby podle nich zavedl pořádek a soulad ve zmatku své bytosti, aby žil podle obecně platných zákonů, přetvářejících celý svět k vyšší okonalosti, čili jak to Řekové vyjadřovali, aby žil ve shodě s přírodou. Proti východnímu podnětu,

porušenému smyslu a zaplavenému zmatenými dojmy, postavil předmět, očištěný rozumem a udržovaný jím v přirozeném rámci, stal se tvůrcem západního objektivismu, z jehož půdy jediné mohla vzrůstí věda. Tím Řecko se stalo kolébkou evropské kultury. —

První období vývoje této kultury, vymezené zhruba starověkými dějinami Řecka a Říma, nazýváme antikou, majíce při tom slově obyčejně na mysli vrcholné projevy a základní zásady této kultury. Mocný rozmach antické vzdělanosti zasáhl do světa východního a vyvolal v něm silný odraz, jenž zasáhl na západ ve chvíli, kdy antika přezrávala, a uspíšil její konec. Ale nedávno zrozený duch Západu žil pod tímto nánosem a prodíral se zvolna k novému životu. Na troskách antiky vznikaly nové silné kultury národní a západoevropští příbuzní Řeků, Románi a Germáni, ujímají se jejich dědictví. Vybírají z něho, co odpovídá zákonům a řádu jejich rodu, jejich vkusu a vlivu krajín a poměrů, v nichž žijí. Není to však vždy jen přejímání a přetváření, živý duch Západu v nich sám hledá nové tvary podle týchž podvědomých zásad. —

Náš národ, stejně jako ostatní Slované, náleží k východní polovině národů indoevropských a v srovnávacím jazykozpytu se přesvědčíme, že na příklad Indové jsou jeho bližší příbuzní než Románi a Germáni, v jejichž kulturní oblasti se octl. Dějinami donucen byl vyrovnávaní se s kulturou západní a tím i nepřímým s jejím základem, antikou. Způsob, jak náš národ přejímal a přetvářel tento nový svět, vtiskl zvláštní ráz našim dějinám, nápadný v nejvýznamnějších jejich obdobích, a vryl jasný obraz našeho národního charakteru do evropských dějin. Náš národ nepřejímal západní kultury bez výhrady, vybíral z ní a přetvářel podle zákonů svého původu a potřeb své doby a země a zvláště ve starší době při svém vyrovnávání se Západem zachovával si určitý, svérázný postup.

Řekli jsme již, že toto vyrovnání se Západem je vlastně i nepřímé vyrovnávání s antikou, ale s antikou vybranou a přetvořenou Romány a Germány. Nejprve děje se tak zcela nepozorovaně a nevědomě, později obrací se ovšem pozornost přímo k antice. Vliv západu trval však již příliš dlouho a v této nové otázce nebylo vlivů a zkušeností jiných. Děje se tak proto způsobem čistě západním, ne vlastním našemu národu. Sledujeme-li na příklad antiku v naší poesii, kde se jí dostalo nejdříve a nejvíce pozornosti, a to až po Vrchlického a Machara, nemůžeme zapřít, že je to antika, pozorovaná očima Románů a Germánů. Zůstává proto v začarovaném kruhu módy a aristokratismu, nezasahující živelně širokých vrstev lidových, jak bychom to při správném pojetí u našeho národa museli očekávat. Náš poměr k antice přes všechnu spojitost se západem musí býti jiný, životný a lidový, má-li přinést nějaký prospěch. Vyřešení tohoto poměru je přímým důsledkem našeho dosavadního vývoje a do-

vršením rychlého rozmachu kulturního v posledním století. Český národ, vklíněný nejdále do oblasti západoevropské, musí se první ze Slovanů přímo vyrovnati se základy evropské vzdělanosti, s antikou, a musí se tak státi v duchu českém.

Tento počátek slovanské renaissance, tuto cestu ukázal a nastoupil Tyrš a v tom jest jeho největší význam. Sokolstvem po prvé český člověk řešil přímo svůj poměr k antice a hned na počátku sklízal bohaté ovoce této práce. Právě tyto rychlé a zdárné výsledky Tyršova díla pro celý národ jsou nejlepším důkazem správnosti jeho postupu. Ale můžeme ji přezkoušeti pozorováním našich dějin, abychom na první pohled viděli, jak vyrůstá způsob práce Tyršovy ze staleté tradice národní, jak Tyrš postupuje tu v duchu výrazně českém.

Kdykoliv náš národ v minulosti narazil na nějakou novou myšlenku západní, nikdy jí nepřenesl jako cizokrajnou sklenkovou květinu pro potěšení jen určité vrstvy, nýbrž zbavil ji její aristokratické výlučnosti, učinil z ní duševní potravu širokých vrstev a nástroj reformátorů, kteří vychovávali a vzdělávali náš národ. Žádný učený spor, který k nám ze západu přišel, neuzavřel se po tamním způsobu v učených síních odloučen od veřejnosti, nýbrž stal se kvasem obrodných i revolučních hnutí. Každý výboj lidského rozumu spojen byl ihned se žhavými potřebami dne, aby se vrátil k životu a lidu. To vše lze také pozorovati na způsobu, jak Tyrš se staví k antice a jímž se sám staví do řad reformátorů, kteří vedli náš národ staletými dějin.

Tak ocitáme se na prahu otázky, kterou jsme si položili v nadpise, ale jejíž vlastní řešení není a nemůže být úkolem tohoto článku. K tomu chybí splnění několika předpokladů, z nichž nejdůležitější je úplné kritické vydání Tyršova díla. Ale i tento letmý pohled na základ díla Tyršova v hrubém rámci dějin dává tušiti velikost jeho významu a potřebu práce v tomto směru jako nejkrásnější projev úcty jeho památce.

K. Křivánek.

Projevme živé bratrství v pravý čas!

Tisk celého světa uvažuje o způsobu, jak vyřešit otázku nezaměstnanosti. Je jedna z nejtěžších a musí se řešiti a v řešiti.

Touto činností v sokolstvu se obírají sociální odbory jednot, žup a ČOS. Podle toho, jak pochopil sociální odbor bratrství sokolské, jak si všímá nezaměstnaných bratří, mezi nimiž jsou též otcové rodin, jak s nimi cítí, se vyvíjí a daří jeho činnost.

Kdy lze projevit opravdové bratrství lépe, účinněji jako v tísní? Projev neukládá obětí. Hmotná podpora budiž až posledním projevem bratrství! Bratří nezaměstnaní daleko více cení dobrou radu, kde a jak získat zaměstnání, výdělek na živobytí, doporučení, poskytnutí práce, nežli ponižující podporu, kterou povaha vpravdě sokolská nese těžce. Bratří zaměstnavatelé, potřebujete-li pracovníků, uveřejněte v župním věstníku -- redakce Vám vyjde ochot-

ně vstříc, oznamte sociálnímu odboru jednoty; bratři vedoucí závodů, dílen a pod., upozorněte sociální odbor jednoty na každé uvolněné nebo nově zřízené místo pracovní a konečně vy všichni příslušníci veliké rodiny sokolské, kteří, majíce zaměstnání a výdělek, neznáte strasti spojených se ztrátou jeho, máte rovněž bratrskou povinnost ke svým méně šťastným bratrům, abyste sociální odbor jednoty uvědomili o každém volném místě, o němž se dovíte.

Učiníte-li tak, projevíte tím ono živé účinné bratrství Fügnerovo, o němž se často tak mnoho pěkného proneslo a napsalo. — ský.

Americké vlajky sokolským jednotám.

Není bez významu, že některé americké sokolské jednoty při zájezdu Americké obce sokolské na IX. všesokolský slet v Praze poslaly našim třiceti jednotám americké vlajky. A význam ten zdůraznil místostarosta AOS. br. František Vlach, když vlajky tyto odevzdával 4. července na nádvoří Tyršova domu poselstvu našich 30 jednot. Už sám 4. červenec — den americké svobody — byl velmi vhodný k předávání vlajky svobody.

Toho dne, uprostřed ruchu sletového, sešlo se 30 jednot sokolských z Čech, Moravy a Slezska na nádvoří Tyršova domu a netrpělivě i zvědavě očekávaly, jaký to dar jim přináší američtí bratři. Ačkoliv k předání daru byli pozváni jen zástupci, sešlo se všechno členstvo, které na sletě bylo těch jednot, které měly vlajky dostati a nezapomněli vzíti s sebou ani svých praporů. Tím stal se projev předávání vlajek rozsáhlou slavností sletovou.

A bylo to dobré, že tak velký počet našich členů slyšel vřelá slova br. místostarosty AOS. Františka Vlacha, který v průvodu několika sester a bratří amerických, pak se starostou ČOS. br. Dr. Bukovským i některými jinými činovníky obou ústředí sokolských přišli, aby vlajky jednotám předali. Jednotliví bratři nebo celé jednoty vzpomínají za širým mořem ve svobodné Americe své rodné osvobozené vlasti a jednotlivých bratří i celých jednot sokolských a na důkaz lásky posílají jim — americkou vlajku, odznak svobody. Br. Vlachý zdůrazňuje, čím je jim v Americe tato vlajka, vzpomíná velkých mužů amerických, průkopníků rovnosti, volnosti a bratrství, k nimž vlajka svobody má tak přímý vztah a prosí naše bratry, aby i oni k tomuto odznaku rovnosti, volnosti a bratrství zachovali vždy stejnou věrnost. A to slibuje mu jménem všech obdařených jednot člen předsednictva ČOS.

Z naší župy dostala americkou vlajku jednota bojkovská od těl. jednoty Slovanská lípa v Saint Louis. Jsme rádi a jsme na to hrdí, že jsme mezi tak málo obšťastněnými — ale při předání vlajky jednotě, při veřejném cvičení 28. srpna jsme si uvědomili, k čemu nás tento dar zavazuje do budoucnosti. M.

Cíl a prostředky v sokolském snažení.

Další řádky nenáleží nikterak minulosti, nýbrž jsou a právě dnes jsou, sokolskou přítomností.

Co chceme?

Přejeme si, aby každý, kdo je v našich řadách, si uvědomil vlastní odpovědnost k přítomné době, jí zdůvodnil a hodnotil sokolským zásadám. Proto také sokolské jednání předpokládá osobní cílevědomé rozhodnutí svědomí. Osobní proto, že předpokládá osobitou schopnost soudného rozumu; cílevědomé, protože vyžaduje představy stavu, který má se uskutečnit. A hodnocení může se dít jen podle mravního úsudku, který umožňuje předpoklad, že se v jeho světle objeví příští stav lepší.

Usilujeme o to, aby všechna zařízení v našich řadách i ostatní společenská zařízení sloužila jen snaze rovnoprávných členů v národě o jejich blaho, o rozvinutí tvůrčích schopností jejich osobností a jejich zdar. Na to myslíme, pohlížíme-li na vytoužený stav, který má se uskutečnit.

Víra „v zdravém těle, zdravý duch“ byla zcela pochopitelným projevem proti přeludům našich buditelů, kteří zapomínali, že jen se zdravým průměrem národa lze se dopracovati jeho obrození. A je zásluhou Tyršovou, že první vnáší do obrození nový prvek — zdravé tělo. Zdůraznění zásady — zdravé tělo — bylo potřebí, neboť tělesná síla národa byla daleko za ideou. Toto zdůvodnění mělo v prvních dobách mravní důvody. Každý Čech, který vstoupil do Sokola, účastnil se tím spiknutí proti tehdejší moci státní, tím přinášel obět a zakoušel často skutečné mučení. Tehdy bylo vzkutku lze vtělit takřka nedostižný cíl v hmotné prostředky, protože pro lidi tehdejší doby byl cíl a prostředky opravdu jedno. Jen ten, kdo horoval pro cíl, mohl prostředky chtít a užívatí jich. Všechny pohnutky byly zdůvodněny a zduchovněny meslášskou vidinou, která se zrodila z mocné touhy po politické svobodě.

Po době, kdy každý boj o výhody a moc předpokládal ještě pohotovost k oběti pro ideál, přišla doba, kdy vystupuje do popředí stanovisko prospěchu. Vývojem, který vedl od malých jednot k zastoupení veliké části národa od politické nesvobody k politickému osvobození, rostoucí rozlišení a specialisace odborů, vytvoření skupiny vůdců z povolání, vstoupilo sokolstvo do období, kdy důvody zájmu a moci se stále více odlučují od ideových podnětů dříve rozhodujících. Prostředky jsou samoučelnější.

Tyrš ovšem vystihl toto nebezpečí, proto žádal, aby nový člověk byl čestný, ochotný k nástupu za každou novou myšlenku, pokrokový a nezištný, v němž je vědomí pospolitosti a soudržnosti.

Bylo těžko uskutečnit takovou myšlenku a založit spolek, ale ještě těžší bylo ho udržeti. Byla to síla ducha, rušná a obětavá, jež stvořila apoštoly, a ti podnítili zase další. Šířící se roz-

mach sokolstva, síla, vůle, schopnost přesvědčiti nejsou proto závislé na hmotných prostředcích, ale na síle víry v určitý mravní závazek.

Gottwald.

Technická hlídka.

Župní škola pro vedoucí žactva.

Župní škola pro vedoucí žactva byla v neděli 4. září 1932 v Uh. Hradišti. Obeslalo ji 20 jednot a poboček 32 posluchačů, z nichž bylo 13 mužů a 19 žen. Technické předsednictvo ve snaze, usnadnit vedoucím žactva jejich práci, položilo školu na počátek školního roku, kdy i v jednotách se začíná se cvičením žactva, aby měli návod a vzor pro práci hned od počátku. Bohužel, snaha tato nenašla porozumění u více než dvou třetin jednot a hlavně ty nejpotřebnější, které si stále stěžují na nedostatek vedoucích pro mládež, se o školu nezajímaly. Jak si tedy představují pomoc župy v tomto případě, toho zatím nechápu. V několika jednotách měli ještě své podniky, které zas musely navštívit okolní jednoty, a tyto nemohly ani jednoho bratra nebo sestru při tom postrádat . . .

Dopoledne věnováno výkladu o výchově a metodě. Pak probrány cvičební druhy na nářadí pro žactvo se hodící, s poukazem, co lze cvičiti se staršími a co škodí nejmladším. Ukázka prostných pro tři stupně žactva, taktéž cvičení s tyčemi a malými činkami vysvětleno. Předvedeny též některé různosti, pro žactvo se hodící. Dopoledne byla ukázka cvičební hodiny žactva jednoty Uh. Hradiště — dvě družstva žáků a tři žákyň, vedená svým cvičitelstvem, ukázala, jak má hodina cvičební u žactva vypadat. Pak posluchači rozdělení ve tři družstva, představující tři stupně věkové, a probrány v každém stupni dvě hodiny cvičební s poukazem, jak třeba si počínat i jak dávat záchranu a pomoc. Zbytek dne vyplnily hry, o něž byl opravdový zájem. Škoda, že nemohli jsme tomu věnovati ještě jeden den. Nejde nám o ty, kteří vedení žactva rozumějí a umějí si zde poradit, ale máme na mysli ty vedoucí, kteří neměli příležitosti na svůj úkol ani zběžně se připravit a takových máme snad pět šestin. Viděti to nejlépe ve cvičení těch jednot, kde se cvičí bez ladu a skladu, bez ohledu, zda se tím prospívá či nic. Mnoho jednot cvičí, až začne příprava na veřejné cvičení nebo tělocvičnou besedu a podle toho to pak vypadá. Nebylo na to průpravy v pravidelném cvičení, proto málokterý postoj neb poloha je správná a to se poukazuje na to, že žactvu se musí ledacos promínout. A zatím je vina jinde. Otázkou touto musí se zabývat i výbory jednot, neboť nesmí jim býti lhostejné, zda žactvo je pořádně vedeno či není, zda chodí sem rádo nebo ho ubývá. Kdo nemá dorostu, nemá budoucnosti — to třeba si stále uvě-

domovati, neboť jen tak zajistíme trvale život svých jednot, když mládež se nám neodcizí. Staša.

Zpráva o župním výletu do Slavičina dne 21. srpna 1932.

Na župní valné hromadě bylo usneseno uspořádati župní výlet do Slavičina v druhé polovici srpna t. r. s povinnou účastí všech jednot a poboček v župě sdružených. Omluva byla příznávána jedině jednotě Moravany, která zápasí s velkými peněžními nesnázemi. Co jsme chtěli tímto získati? Navštívit jednotu na nejzazší výspě župní a dokázati jí, že víme o jejich těžkostech při plnění povinností sokolských i organizačních. A při tom neměla žádná jednotu ani pobočka příliš pocítit, že konáme dva župní podniky za jediný rok. Snad v každé najde se jedinec, který by bezbolestně mohl na takový výlet se vypravit ve slavnostním kroji, a není-li ho, tak ti všichni ostatní by jednoho a jednu svým nákladem přece snad vypravili. Jednoty bližší pak by mohly vrhnouti sem větší počet a úspěch byl by zaručen. Ovšem, tento důvod vám všichni v jednotách uznávají, ale můžete za to, že ho nedovedou uplatnit? A že hlavně jednoty blízké tak macešsky se k tomuto zachovaly? Kde byla Komiňa, Bánov, Přeckovice, Hradčovice, Vlčnov, Kunovice, a Pítn nemá mužů, že jen ženy jednotu zastupovaly? Zatím co Malenovice měly zde 11 bratří a 4 sestry v kroji, poslala jednotu Bojkovice 5 br. a 6 sester, Luhačovice 7 br. a 4 sestry, Uh. Brod 5 br. a 2 sestry, Uh. Hradiště 3 br. a 1 ses., Nivnice nemá krojů? Nebyly zastoupeny - kromě těch výše již uvedených — Babice, Bohuslavice, Buchlovice, Halenkovice, Koryčany, Lipov, Mouchnice, Nechvalín, Uh. Ostroh, Osvětmany, Štřílky, Svatobořice, Šardice, Témice, Vlkoš, Vnorovy, Želetice, Žeravice a Žlutavy.

O půl jedenácté odevzdaly ženy jednoty Slavičín své jednotě pěkný prapor s vhodnými proslovy. Potom provedena zkouška na společná starších bratří, která měli cvičit všichni účastníci v v kroji, mladší i starší. Ale k tomu by bylo třeba více porozumění, než zde se ukázalo. Či bylo to spojeno pro členstvo mladší s nějakými zvláštními oběťmi? Vždyť prostná mladších dávno uměli a stačilo jen občas je zopakovat. K nácviku těchto druhých pak by byly stačily pro ně dva večery. A to je mnoho? Jak to mohlo býti krásné, kdyby těch 90 a snad jen 80 bratří v kroji bylo nastoupilo na prostná a pak ti mladší mohli cvičit i prostná mladšího členstva. Ale chyba lávky — to nic není pro nás a cosi kdesi vykládali mnozí, aby zakryli příčinu, pro niž necvičili. Po prostných provedena zkouška na společnou hru a cestovali jsme k obědu.

Odpoledne před druhou hodinou seřaděn průvod a prošel městečkem za zvuků nivnické hudby. Bylo v něm 30 žáků, 54

žákyň, 4 dorostenci, 29 dorostenek, 56 žen a 94 muži vesměs v kroji slavnostním a kromě toho 32 bratří v občanském obleku. Počet není nejmenší, ale připomínal tak okrsek, ne župu. Ovšem ten okrsek čtvrtý byl po čertech slabě zastoupen.

Pořad odpolední trpěl poněkud rozvlácností, jež byla příčinou, že mnozí z účastníků nevydrželi až do konce a odjeli odpoledním vlakem, protože jinak by museli čekat až do 11. hodin v noci. První číslo — prostrná cvičení z I. sletu, začalo po prosloveh starosty místní jednoty bratra Sýkory a župního místo-starosty br. Krystýnka, na něž nastoupili všichni cvičící. Prostrná cvičilo 38 bratří — prostrná mužů IX. sletu cvičilo 37 bratří. Zde opět ukázala se pravdivou a odůvodněnou snaha dostatí všechny cvičící i na zkoušky, neboť velmi často to mnozí umějí, ale bohužel, společně s ostatními toho nedovedou bez velkých chyb provéstí. Největší oblibě těšila se společná hra „bludiště“, na kterou nastoupilo 105 cvičících. Již sám pohled na barevné seskupení byl pěkný a pak radost při té honěnici a zvláště když některá ta myš dlouho nedala se chytnout. I takovými ukázkami mají se oživovati pořady veřejných a též doma ke společným hrám mělo by se více přihlížeti. Ostatní pořad spadal do rámce vystoupení jednoty, kteréž lze nazvatí zdařilé, odmyslíme-li si místy zbytečně dlouhé přestávky mezi jednotlivými čísly. Poslední číslo župní — hold Tyršovi — provedeno na konec zase nastoupením všech na cvičiště, aby vyslechli proslov župního vzdělavatele br. Miličky, jímž župní oslavy Tyršovy oficiálně ukončeny. Mnoho účastníků se při tom ulilo a mnozí — jak výše bylo již řečeno — odjeli vlakem o 4. hodině. Je pravda, že již toho řečnění bylo hodně, ale to by snad všichni byli vydrželi a zvláště, když o tom dobře věděli.

Pak byla hrána odbíjená Uh. Hradiště a Slavičín, jíž jedna část účastníků věnovala pozornost, zatím co ostatní zase jiné zábavy hledali.

Představoval jsem si tento výlet v měřítku mnohem větším, ale i tak vykonal své poslání. Účastníci byli zde spokojeni a ti, kteří nekonali své povinnosti, kdož ví, budou-li spokojeni s usnesením předsednictva župního, které jim jistě dá alespoň něco pro hryzení svědomí.

A až příště bude župní podnik, pamatujte všude, že i Vy máte k němu povinnosti, a proto se k němu jako ke svému zachovejte! Nazdar! Jaroslav Staša, žup. náčelník.

Župní vylučovací závody žen a dorostenek.

Vylučovací závod pro sletové závody žen a dorostenek v Praze konal se 22. května t. r. v Uh. Hradišti. Tentokráte měly závody od dřívějších odlišný ráz, neboť sestavy byly tajné a až na závodisti byly cvičenkám ohlášeny, takže se nemohly předem

připraviti a vycvičiti. Zabránilo se tak úmornému nacvičování a přepínání sil závodnic. Místo nacvičování několika sestav na určitém nářadí cvičilo se všestranně na všem.

Závodům podrobily se sestry II. — V. stupně výcviku a a to III. stupeň byl oddílem nižším, IV. středním a V. vyšším. Dorostenky závodily: IV. stupeň v oddílu vyšším, III. stupeň v nižším oddílu.

Na závody přihlásilo se v oddílu vyšším sedmičlenné družstvo žen z Uh. Hradiště, v oddílu středním 12 žen, v oddílu nižším 38 žen, ve II. stupni 5 žen. Dorostenek se přihlásilo ve IV. stupni 16, ve III. stupni 10 a ve II. stupni 1.

Vylosovány byly: pro ženy II. stupně výcviku kruhy po čelo, bradla po pás, k čemuž se připojil běh na 60 m a hod míčem s poutkem, pro nižší oddíl hrazda po čelo a bradla po pás spojené s během na 60 m, hodem míčem s poutkem a skokem dalekým, pro střední oddíl hrazda po čelo a bradla po čelo se skokem dalekým, vrhem koulí a během na 60 m, pro vyšší oddíl kruhy nad hlavu a bradla po temeno se skokem vysokým, vrhem koulí a během na 60 m. Požadavky byly odstupňovány podle stupňů výcviku.

Pro dorostenky nižšího oddílu byla hrazda po čelo a kůň na dél bez madel, pro vyšší oddíl hrazda po čelo a kůň na šíř se skokem vysokým, během a hodem míčem s poutkem. Pro závod v Praze musila každá závodnice získati 75 proc. všech bodů svého oddílu nebo 50 proc. bodů, aby mohla býti zařaděna o oddíl níže.

Pořadí závodnic podle počtu získaných bodů:

Ženy. Vyšší oddíl. Závodilo jen družstvo z Uh. Hradiště:

1. Lidmila Zapletalová, 389 bodů
2. Josefa Janoušková, 340 bodů
3. Vlasta Fridrichová, 329 bodů
4. Ema Čápková, 280 bodů
5. Helena Kropáčková, 241 bodů
6. Lidmila Uherková, 208 bodů
7. Marie Hladká, 182 bodů

Předepsaného počtu bodů pro vyšší oddíl nezískala ani jedna, první tři závodnice mohly však s 50 proc. bodů býti zařaděny do středního oddílu.

Střední oddíl. Závodilo 9 sester:

1. Antonie Bravenná, Kyjov, 495 bodů
2. Lidmila Hamplová, Kyjov, 471 bodů
3. Julie Kýblová, Napajedla, 327 bodů
4. Jarmila Valouchová, Napajedla, 259 bodů
5. Nada Floriková, Napajedla, 226 bodů
6. Anna Ančincová, Napajedla, 225 bodů
7. Jarmila Hodná, Napajedla, 216 bodů
8. Milada Moravanská, Kyjov, 180 bodů
8. Věra Libíčková, Napajedla, 143 bodů

Předepsaný počet bodů pro střední oddíl získaly první dvě třetiny mohla býti s 50 proc. zařaděna o stupeň níže.

V nižším oddíle závodilo 29 sester:

1. Marie Strážnická, Bzenec,	570 bodů
Frant. Pfihonská, Veselí n. M.	570 bodů
2. Anděla Štěpánková, Slavičín—Mladotice,	551 bodů
3. Světlá Dvorská, Strážnice,	534 bodů
4. Hedvika Straková, Uh. Ostroh,	484 bodů
5. Marie Jüttnerová, Uh. Brod,	482 bodů
Bohumila Marijanská, Strážnice,	482 bodů
6. Marie Dolinská, Bojkovice,	477 bodů
7. Bohumila Neumannová, Strážnice,	476 bodů
8. Lidmila Dočkalová, Slavičín—Mladotice	475 bodů
Marie Ferdinandová, Strážnice,	475 bodů
9. Anna Ferdinandová, Strážnice,	472 bodů
10. Božena Gregorová, Uh. Brod,	471 bodů
11. Marie Pavlíková, Luhačovice,	470 bodů
12. Božena Barboříková, Bojkovice,	464 bodů
13. Lidmila Klučková, Bzenec,	454 bodů
14. Běla Weindlichová, Strážnice,	445 bodů
15. Marie Kovalčíková, Bzenec,	422 bodů
16. Bohumila Šebestová, Bzenec,	415 bodů
17. Marie Holbová, Slavičín—Mladotice,	412 bodů
18. Anna Varádová, Luhačovice,	396 bodů
19. Marie Teršlová, Slavičín—Mladotice,	376 bodů
20. Berta Rymicová, Bzenec,	361 bodů
21. Marie Bezděková, Uh. Ostroh,	350 bodů
22. Anna Haluzová, Uh. Brod,	336 bodů
23. Alžběta Tursová, Uh. Brod,	308 bodů
24. Antonie Myšáková, Uh. Brod,	295 bodů
25. Božena Zapletalová, Bojkovice,	251 bodů
26. Julie Janáčková, Uh. Brod,	170 bodů

II. stupeň:

1. Lidmila Koppová, Luhačovice,	552 bodů
2. Bohumila Vokurková, Luhačovice,	498 bodů
3. Anežka Práčková, Luhačovice,	495 bodů

Celkem mohla přihlásiti naše župa na sletové závody v Praze 5 sester na střední a 16 na nižší oddíl.

Dorostenky. Vyšší oddíl.

1. Božena Zelená, Slavičín—Mladotice,	473 bodů
2. Marie Bajerová, Uh. Hradiště,	470 bodů
3. Josefa Lagová, Uh. Hradiště,	461 bodů
4. Vlasta Kočíšová, Uh. Hradiště,	460 bodů
Vlastimila Strakošová, Napajedla,	460 bodů
5. Marie Zapletalová, Uh. Hradiště,	447 bodů
6. Vlasta Kašpaříková, Napajedla,	445 bodů
7. Marie Dolčalová, Uh. Hradiště,	428 bodů
8. Božena Oborná, Uh. Hradiště,	426 bodů

9. Frant. Kropáčková, Uh. Hradiště,	409 bodů
10. Emilie Sedláčková, Uh. Hradiště,	389 bodů
11. Anna Zotková, Napajedla,	356 bodů

Nižší oddíl:

1. Aloisie Semelová, Luhačovice,	469 bodů
2. Božena Maličková, Slavičín—Mladotice,	435 bodů

Na sletové závody v Praze bylo přihlášeno po získání 75 proc. bodů v témže nebo 50 proc. v nižším stupni 10 dorostenek v oddílu vyšším a 3 dorostenky v oddílu nižším.

Požadavky pro sletové závody byly dosti značné, přesto však závoděno s chutí a dosti slušnými výsledky. Zdar! M. Hladká.

Krajobvé závody ve hrách.

Krajobvých závodů ve hrách, konaných 26. května v Přerově, zúčastnilo se družstvo žen a dorostenek z Uh. Hradiště, které závodilo v odbfjené.

Na závod dostavilo se z kraje sedm žup: Hanácká, Komenského, Moravskoslezská, Olomoucká, Palackého, Prostějovská a Středomoravská čtyřmi družstvy dorostenek a sedmi družstvy žen. U dorostenek konán tedy závod turnajový, u žen poloturnajový. Dorostenky z Uh. Hradiště závodily s župou Hanáckou, s níž prohrály 15:9, 15:4, = 0:2, s župou Olomouckou, s níž vyhrály 15:8, 15:0 = 2:0, a s župou Středomoravskou, s níž prohrály 15:5, 11:15, 15:9 = 1:2. Ženy závodily s župou Středomoravskou, s níž vyhrály 15:2, 13:15, 4:15 = 2:1 a s župou Olomouckou s níž prohrály 15:4, 15:2 = 0:2. Vítězem celých závodů bylo družstvo župy Hanácké z Kroměříže. Závodilo se s velikou chutí a živostí přesto, že silně přšelo. Hry podaly nám opět ukázkou sokolské zdatnosti a pfe.

M. H.

Vzdělávací hlídka.

Vzdělávací škola ČOS.

Šestá škola vzdělávací ČOS. konala se od 14. do 28. srpna t. r. v Praze, v Tyršové domě. Byl jsem tam poslán z naší župy. Mohu Vás, bratři a sestry, s klidným svědomím ujistit, že škola byla dobrá, ba hodně dobrá. Ředitelem školy byl br. Klicpera, který v nás všech zanechal nesmazatelné vzpomínky na praktické bratrství. Nebudu se rozepisovat o účastnících, o přednáškách, výletech, o bratřích, kteří přednášeli atd. atd. To všechno si zájemce může přečísti ve statistice ČOS. Tam ve škole načerpali jsme hojnost nových námětů a nápadu, tam nám bratři vedoucí ukázali, že cesta, po které jdeme, je správná, tam jsme si ujasnili a usměrnili mnohé věci, které jen neurčitě jsme měli v hlavě. Práce tam bylo plno. 88 hodin přednášek mimo výlety a cvičení. A práce

byla hodně stížena úmornými vedry. Ale když jsme se v sobotu 27. srpna na večírku loučili, bylo nám do pláče. Sblížili jsme se mladí se starými, svobodní se ženatými, Slovák s Čechem, Čech s Jugoslavcem, Rusem, Američanem, či Bulharem, sprátelili jsme se velmi brzo, protože jsme se nezdáli býtí vůbec cizí. To sokolské bratrství nás učinilo skutečnými bratry. A i když v rozhovorech po řečnických cvičeních jsme stáli ostře proti sobě pro nestejnost názorů, nikdy to klidné spolužití se neporušilo. Odcházeli jsme se zpěvem na cvičiště, do jídelny, přednášek, bylo nám tam veselo a dobře, protože jsme byli mezi svými, mezi bratry. Nejlepší přednáškou vůbec byla první přednáška br. B. Kozáka, „Obecná kulturní orientace Sokola“. Svou dvouhodinovou přednášku, při níž bylo тихо jako v kostele, zakončil slovy: „Náš národ není samostatný úplně. Nejprve byl boj politický, pak hospodářský a konečně sociální. A to není hotovo. Je to boj o Tyršovu „volnost, rovnost, bratrství“. Zakončil a my s udivenýma očima dívali jsme se na ohromnou genialitu Tyršovu, který světový vývoj vměstnal ve tři slova. Ještě zvlášť se mi líbily přednášky bratří Klicpery, Hřebíka a Krause. Hřebíkovy přednášky uchvacovaly přednesem, Klicperovy byly nabitы myšlenkami a Krausovy byly milé přímostí, pravdivostí a láskou ke Slovensku. Novinkou ve škole byly tištěné obsahy přednášek, které dostal každý posluchač. Taková vzdělávací škola je požehnáním pro sokolskou práci, je dílem pro národ a lidstvo, které nikdy nebude oceněno, protože z takové školy vždycky přes padesát lidí nese si v srdci ukrytou bratrskou lásku k vlasti, národu a člověku vůbec. Tam učili nás nejen pracovat v sokolských jednotách, tam učili nás také práci milovat, tam učili nás mít rád člověka proto, že je člověkem.

Metoš Zajíc.

Zpráva o schůzi předsednictva vzdělávacího sboru župy Komenského,

konané 11. září 1932 v 8 hod. ráno v Uh. Hradišti, v sokolovně. Přítomni: br. Milička, sestra Glozová, bratři Cablík, Cejnar, Böhм, Zaoral, Zalloukal, Řezníček a Zajíc jako host, který byl pozván, aby podal zprávu o VI. vzdělávací škole ČOS, které se za naši župu zúčastnil. Schůzi zahájil br. župní vzdělávatel a přečetl zápis z minulé schůze. Potom br. Zajíc podal zprávu o vzdělávací škole ČOS, která byla radostně všemi přítomnými vyslechnuta, protože značila pokrok proti jiným školám. Škola byla vysoké úrovně a duch ve škole byl opravdu bratrský. Slabší byla řečnická cvičení, což ale nezahladilo kladu školy. Br. Milička poděkoval za zprávu a dal předsednictvu návrh, aby br. Zajíc byl přijat do předsednictva župního vzdělávacího sboru. Návrh schválen a br. Zajíc zvolen zapisovatelem.

Dalším bodem pořadu byly zprávy činovníků. Bratr R. Böhml jako župní div. zpravodaj podal svou zprávu a zakončil ji návrhem, aby byl uspořádán župní divadelní kurs. Přednášek konat co nejméně. Zařadit na př. ukázkou režie, o což požádá br. Schneidera z Uh. Hradiště, nebo praktickou ukázkou maskování (p. Čermák), prostě do pořadu kursu vložit více věcí praktických, jichž nelze čerpat jen z knih. Kurs bude v sobotu večer a v neděli ráno v říjnu. Schváleno a br. Böhml zařídí další.

Potom podali své zprávy vzdělavatelé okrsků až na br. Cejnara, který i s br. Cablíkem ze schůze odešli předčasně, poněvadž se museli zúčastnit slavnostní valné schůze jednoty v Polešovicích. Bratr V. Zaoral z 1. okrsku oznamuje, že práce poprázdňinová ještě se nerozjela. Dobře se pracuje v Miloticích a Bohuslavicích. Sestra vzdělavatelka 2. okrsku R. Glozová stěžuje si, že některé jednoty (i větší), nedají o sobě vůbec vědět. Pěkně pracují: Bzenec, Domanín, Blatnice, Strážnice, Velká, Veselí, Hrubá Vrbka. Důtky zasluhují: Těmice, Žeravice, Hluk, Lipov, Blatnička, Mor. Písek, Nová Ves, Vnorovy. Bratr Zatloukal ze 4. okrsku oznamuje, že vzdělávací činnost v okrsku je celkem dobrá. Pěkně pracují ve Slavičíně a Bojkovicích.

Rozvinula se debata o Tyršových oslavách. Br. Milička zjišťuje do azem u okr. vzdělavatelů, že oslavy se připravují. Br. Milička připomíná, aby se nezapomnělo na přehlídku knihoven, kterou v každém okrsku provede okr. vzdělavatel nebo osoba jím pověřená.

Br. C. Řezníček oznamuje, že Hanácká župa bude pořádati na počátku října loutkářský kurs, kam také pozve naši župu. Přednášeteli budou odborníci z Prahy (br. Bubeníček) a z Liberce. V naší župě svolá si br. Řezníček zástupce jednot, které mají loutková divadla, a ukáže jim různé věci (zařízení div., poví o škole v Hulíně atd.).

Br. Zaoral podává svou zprávu župního pěveckého zpravodaje, ve které zmiňuje se o pěveckých závodech sletových. Z naší župy se zúčastnil Uh. Brod a umístil se na čestném místě, čtvrtém ze sedmi.

Župní škola vzdělávací bude v druhé polovině listopadu ve dvou místech. Pro 1. a 2. okrsek ve Bzenci, pro 3. a 4. v Uh. Hradišti. Tím rozdělením chce župní vzděl. předsednictvo dosáhnouti plného zastoupení jednot a poboček. Letos upuštěno od čtyř povinných přednášek a stanoveny přednášky, které přihlížejí ke skutečnému praktickému životu sokolskému. V obou místech bude přednášet br. Dr. Hřebík z Prahy na téma: „Naši sokolští velikáni“. V 1. a 2. okrsku br. V. Zaoral přednášku: „Práce vzdělavatelova v jednotě“ a br. Zajíc „Sokolství a veřejný život“. Ve 3. a 4. okrsku první přednášku br. Cejnara, druhou br. Zatloukala. Škola bude trvat jednu neděli dopoledne.

Nazdar!

Zapisovatel.

Sestry a bratří - vzdělavatelé jednot!

Oslavy Tyršovy v župě zakončeny byly župním výletem do Slavičína. V jednotách oslavy Tyršovy vyvrcholily 17. a 18. září. Přednášku se světelnými obrazy již jsme dostali — je pěkná, mnohé obrázky úplně dosud neznámé; doprovod je přizpůsoben buď posluchačstvu z řad sokolstva, nebo posluchačstvu nesokolskému. Budeme ji půjčovati jednotám sokolským a místním osvětovým komisím prostřednictvím okresních osvětových sborů zdarma (hradí se jen poštovné). Chceme, aby přednáška prošla všemi obcemi v oblasti naší župy do konce tohoto roku. Podrobněji Vám ještě oznámíme, kde se o ni máte hlásiti. Župní předsednictvo vzdělávací na své schůzi 11. t. m. rozhodlo o župní vzdělávací škole, která bude letos po okrscích. Postarejte se, aby škola byla ve vašem okrsku novými bratřimi vzdělavatelí neb jejich zástupci co nejčtější obeslána. — Po veřejných, výletech a zájezdech vrací se činné členstvo k pravidelné práci do svých tělocvičen. Využijte plně této vhodné doby k příležitostným proslouvům a rozhovorům o zájmech sokolských. A nezapomeňte ještě letos upořádati školu pro nové členy v jednotě! Rok Tyršův musí býti rokem činů! Nazdar!

Žup. vzdělavatel.

Loutkářská hlídka.

Bratřím a sestrám loutkářům oznamuji, že v neděli 14. srpna konala se v Hulíně schůze loutkářů žup východomoravských a usneseno bylo uspořádati počátkem října t. r. školu v Hulíně, k níž získání budou za přednášející nejznamenitější naši loutkáři, br. Bubeníček, br. Skála, původce dekorací, bratří z Liberce. Poněvadž jedna župa nemůže pomýšleti na pozvání tak vynikajících sokolských loutkářů, bude škola uspořádána pro několik žup společně. Škola bude mít zase ráz praktický. Naše župa se též školy zúčastní. Každá jednota, která má loutkové divadlo, ať vypraví nejméně jednoho účastníka. Účast na této škole bude na prospěch vedoucích loutkového divadla, neboť se zřídka naskytne příležitost poslechnouti znamenitých rad a návodů tak dobrých loutkářů. V září dostanete pozvání s pořadem a datem školy.

V říjnu t. r. chystáme schůzi přátel Alešova divadélka s ukázkami zařízení a her br. Beneše Buchlovana.

Připravujte pořad her pro podzimní sezonu! Dotazy a přání zodpoví Cyril Řezníček, žup. loutk. důvěrník.

Co budeme hráti na loutkovém divadle?

Doporučujeme provésti tyto

a) snadnější hry:

B. Beneš Buchlovan: Anička bojovnice.

	Košile.
	Brněnský drak.
	Turek a krásná Katerína.
	Vánoce v myslivně.
J. Žemla:	Čeští muzikanti.
	Honza u krále.
Průcha:	Kašpárek a zloději.
	Kašpárek dvorním lékařem.
	Kašpárek hledá byt.
	O zakleté labuti.
Rudloff:	Kašpárek a zloději.
Dr. Veselý:	Sedlák Dopita.
Homolka:	Život za republiku (k 28. říjnu).
Schweigstill:	Čertí na hradě.
	Kmotry klepny.
	Na stříbrné pavučině.
	b) výpravnější hry:
Ing. Čech:	Drak.
	Svatý Mikuláš.
Dr. Veselý:	Don Žán.
	Posvícení v Hudlicích.
Driml:	Princezna Bledule.
Tesařová:	Vodníkova Hanička.
Fr. Porei:	Jeník a Mafenka.
	Soví hrad.
Havlík:	Kašpárek fooballistou.
Russ:	O smutné princezně a čarovném ptáku.
Voljev:	Zlatá vajíčka.

Nový ročník „Loutkáře“.

Právě jest tomu 170 let, co ve Sražovicích narodil se patriarcha českých loutkářů a spisovatel mnoha českých loutkových her, Matěj Kopecký, Čech duší i tělem, neohrožený zastánce a bojovník za svobodu českého jazyka. Známo je mnoho jeho výroků, jimiž dovedl příliš německy cítícím pánům ostře odseknouti a svých dřevěných aktérů neb jácně se zastati. Na výtku jednoho z komisních úředníků, že by měl hráti ve svém divadelku pouze německy a ne česky, odpověděl prý: — Až, za drahý náš jazyk český nestydí se ani moji králové a knížata a proto ani různí menší pánové nemusí se za něj stydět! — Nebyly to proto jen kulturně zábavné důvody, jež vyvolaly v Čechách před válkou hnutí loutkářské — zajisté více než z poloviny hrály při zřizování loutkových divadel úlohu důvody národní. Z výroků různých těch Kašpárků, kmotrů Škrholů a j. přijímal lid posilu k dalšímu těžkému boji za jazyk a svobodu a každou, mnohdy i zcela nevinnou narážku odměnil vždy vděčným potleskem jako ránu nenáviděnému Rakousku. Není proto divu, že zakládání loutkových divadel šířilo se stále více. Zakládána byla kromě

kočovných divadel výdělečných též veřejná divadélka spolková, o soukromých v mnoha domácnostech ani nemluvě. A tu již pocítěna byla potřeba odborného listu, který by soustředil práci loutkoherců, radil, varoval a poučoval. Tak vznikl před 18 lety časopis »Loutkář«, jehož první číslo XIX. ročníku leží právě před námi na redakčním stolku. Těžko je vypočítávati všechny jeho přednosti — každý loutkář pozná je nejlépe sám. Stručně lze jeho činnost shrnouti v účelu: raditi, varovati, baviti, poučovati. Jeho obsah je velmi zajímavý, je tištěn na krásném hlazeném papíře (což zvláště svědčí ilustracím, jichž je v každém čísle několik) a číslo jest jen za Kč 3.—, s osmistrannou přílohou, obsahující krátkou hru, čtyřstrannou přílohou »Kašpárek«, jakož i další čtyřstrannou přílohou jen Kč 4.—. Předplatné na rok poštou: bez přílohy Kč 33.—, s přílohami Kč 43.—.

Beseda.

Z doby, kdy se naše jednota budovala.

(Z Milotic.)

Když se tak člověk pořádně zavrtá do našeho archivu, najde tam hodně zajímavých věcí. Tak na příklad jsou tam neporušeně uloženy vzdělávací výkazy z roku 1925 a i pozdějšího. Musel jsem se potichoučku zasmát, když jsem si představil, jak bratr župní vzdělavatel v té době se chytal za hlavu, posílal smůlu a síru na Milotice, a ty vzdělávací výkazy jakoby nic. Ležely klidně, zrovna tak jako nerozlepené dopisy, v nichž br. župní náčelník již po třetí a naposled žádal zprávu o cvičení. A takových věcí všelijakých je hodně. Ze dne 19. dubna 1920 je tam zajímavý list. Tenkrát bratří totiž sháněli žíně na žíněnku, kterou si chtěli dát urobiť do Svatobořic. Tož poslouchajte, vlastně čtete:

Ctěný páne Fischer!

Zděluji vám těmito řádky že jsem od vás chlupy obdržel a zároveň žádáte bych vám zdělil cenu oněch žíněnek jelikož jsem vám vzorek zaslal a cenu jsem vám nezdělil co to má státi když já 10 m plátna potřebuji a ten jeden metr stojí 32 K a těch chlupů je taky ještě málo když přidám svoje tak přijdou přibližně okolo 500 Kč neb to nemůžu jistě sdělit podle toho kolik chlupů potřebovat ja již budu jednati bi bylo všem vyhověno.

Na zdar.

Byly to skutečně těžké doby po válce, když sokolské jednoty musely si hotoviti žíněnky z chlupů svých funkcionářů.

Ze župního předsednictva.

I.

Přehlédněme, zda jsme v letošním jubilejním roce vykonali vše, abychom poznali všichni osobu a dílo Dra. Mir. Tyrše a tak

uctili 100. výročí jeho narozenin. Přectěme si znovu pokyny na straně 554. „Věstníku sokolského“. Památka velkého zakladatele sokolstva a vzpomínka na IX. slet všesokolský volají k nové práci.

II

Jako jubilejní pomníky památky Tyršovy zbudovány byly v naší župě dvě nové sokolovny, a to v Malenovicích nad Dřevnicí a v Polešovicích. Přejeme oběma jednotám a další jejich radostné práci všeho zdaru. Jednota uh. hradištská ozdobila svou sokolovnu pamětní deskou, jednota v Kyjově chystá postavení pomníku Tyršova.

Žádáme bratrské jednoty, aby nám o každém trvalém uctění památky Tyršovy poslaly zprávy i s fotografiemi pro župní archiv.

III.

Jednotám, jimž z hospodářských důvodů nebylo lze trvale uctítí památku 100. výročí narozenin zakladatele sokolstva, doporučujeme, aby ještě tohoto podzimu zasadili na vhodném místě Tyršovu pamětní lípu. Snad 28. říjen by se k tomu hodil nejlépe.

IV.

Bratři fotografy, kteří mají z IX. sletu snímky, týkající se naší župy, prosíme, aby pamatovali při rozmnožování jich i na doplnění župního archivu a význačné fotografie nám poslali. Při této příležitosti upozorňuji na sletové číslo „Jasu“, na jehož obálce jsou zvěčněny sestry naší župy. Označte své členky číslicemi, pod obrázkem uveďte jejich jména a obálku dejte k ročníku přivázati, bude to po letech hezký doklad nejen pro jednotu, ale i Vaše děti.

V.

Poznávejme soustavně obsah Tyršova učení a zařizujme podle něho život soukromý i své veřejné působení v různých spolcích, politických stranách, na obecní radnici a všude jinde ve veřejném působení!

Nazdar!

Alois Cablík,
župní jednatel.

Zprávy z okrsků.

I. okrsek.

Z Milotic. Ve čtvrtek 4. srpna utkala se naše jednota v přátelském zápase v odbíjené se Sokolem Vracov. Škoda, že hráči Vracova nepřijeli v úplné sestavě. Přijelo jich jen pět. Sestavy mužstev: Vracov (Hrabínek, Doležal, Sečka, Mezihorák, Fridrich), Milotice (Harca, Pijáček, Karas, Kropáč, Svoboda, Zajíc). Hrály se tři hry, v nichž vítězí Milotice 3:0 (15:8, 15:11, 15:6). Soudce p. L. Janík. Vracov proti loňsku se hodně pohoršil. Úroveň hry na obou stranách celkem dobrá. — V neděli 7. srpna v 10 hodin dopoledne utkala se naše jednota v přátelském zápase v odbíjené se Sokolem Vikoš. Sestavy mužstev: Vikoš (Něnička, Něnička, Krist, Bimha, Šmíd, Kozák), Milotice (Kropáč, Zajíc, Pijáček, Svoboda, Vičar, Karas). Hrály se tři hry, v nichž vítězí Milotice 3:0 (15:8, 15:6, 15:9). Soudcoval br. Harca,

dost nejistě, ale celkem dobře. Poslední hra se hrála za vzrůstajícího větru. — V pátek 12. srpna večer hráli jsme odbíjenou se Sokolem Dubňany. Sestavy mužstev: Dubňany (Všetička, Grombiřík, Dupal, Belka, Burian, Varatinek), Milotice (Pijáček, Svoboda, Harca, Karas, Kropáč, Zajíc). Zápas vyhrál Sokol Dubňany v poměru 2:1 (9:15, 15:5, 15:9). Hra byla dobré úrovně. Soudcoval dobře pan Janík. Hře bylo přítomno i dosti obecnstva. — V sobotu 13. srpna odpoledne měli jsme zápas v odbíjené se Sokolem Kyjov. Zápas vyhrál Kyjov v poměru 4:1 (15:8, 15:5, 8:15, 15:13, 15:12). Sestavy mužstev: Kyjov (Divoký, R. Urban, E. Urban, Fridrich, Nedvěd), Milotice (Kropáč, Zajíc, Pijáček, Svoboda, Karas, Vičar). Soudcovali pan Janík a br. Sojka. Kyjov, ač přijelo jen 5 hráčů, ukázal pěknou hru. Hra na obou stranách byla velmi dobrá a zvláště čtvrtá hra byla živá a pěkná. Po zápase obě muž. sehrála cvičný zápas, jež vyhrály Milotice 2:0 (15:11, 16:14). Byl to pěkný a rušný zápas. Zábavní odbor jednoty uspořádal v sobotu 3. září v hostinci br. Šebesty večírek na rozloučenou s prázdninami. Na pořadu byly zpěvy, kuplety, hudební čísla, aktovka a „živé loutky“. Zpěvy celkem dobré. Nejlepším číslem bylo „Až přijde ta chvíle“, jež zazpívala sestra Synková. Aktovce vadil pomalý spád, zaviněný neznalostí úloh. Veselým číslem byly živé loutky. Byla to parodie od Volfa, kde na jevišti osoby hrají úlohu loutek. Pěkné a veselé a hodně se líbilo. Celý večer měl rychlý spád a četné obecnstvo o 12. hod. ani se nechtělo rozejít. Vstup byl volný.

Bohuslavice u Kyjova. Dne 7. srpna uspořádala naše jednota veřejné cvičení. Ačkoliv letošní rok se vyznačuje pěkným slunným počasím, toho dne nás počasí zklamalo. Již časně zrána obloha se zatáhla a počalo přehrávat. Smutně jsme vyčkávali s úpravou cvičiště. K 8. hod. dešť ustal a nastal čilý ruch na cvičišti, aby bylo do poledne vše hotovo. Přes toto nepříznivé počasí dostavilo se na naše veřejné vystoupení dosti bratří a sester z Kyjova, Koryčan, Bukovan, Nemotic, Nechvalina, Svatobořic, Mistřina, Milotic, Vracova a něco ještě z okolních jednot. Průvod vyšel ve 2 hodiny odpoledne od nádraží, prošel vesnicí a stanul na cvičišti před školou. Po krátkém přivítání odešli cvičiči do šaten, které nám, jako jiné roky, laskavě propůjčila místní školní rada ve třídách zdejší školy. Ve 3 hod. nastoupilo žactvo na prostná, po nich žačky, které však již zastihl na cvičišti mírný dešť. Po nich vešla na cvičiště naše malá drobotina do 6 let, která cvičila napodobovací cvičení. Pro silný dešť cvičení přerušeno asi na půl hodiny. Další cvičení provádělo se za mírného deště, který potrvál až do konce cvičení. Dorostenky cvičily prostná již na rozmočném cvičišti, plném bláta a vody. Zvláštní vystoupení měly žačky z Bukovan, které cvičily tanečky a ženy z Nemotic cvičily se stuhami. Po nich nastoupily ženy na prostná a veřejné cvičení ukončili muži prostnými. Od nářadí muselo se upustit. Velice pěkným dojmem působila na všechny vytrvalost cvičících, kteří se nezalekli deště ani bláta a provedli své cvičení až do konce. I obecnstvo většinou vytrvalo na svých místech a vytrvalost cvičících, jakož i pěkné provedení cviků odměnilo hojným potleskem. Závěrem dne byla veselice ve cvičební místnosti. — Na konec upozorňují bratří a sestry, jichž se to týká, aby si na příště pamatovali, že při průvodu jest jejich místo v průvodu a ne vedle něho.

Kyjov. Těl. jednota „Sokol“ za spoluúčasti sdružených pokrokových spolků uspořádala 7. září přednášku red. Václava Osvalda z Prahy na téma „Demokracie nebo fašismus?“ Rečník ze stanoviska sociologického zhodnotil pojem demokracie, která se kryje plně s ideály humanity a mravnosti a značí nejvyšší usilování lidského srdce a ducha. Fašismus je hnutí, vycházející z hospodářského i mravního rozvratu doby. Východisko z choroby doby hledá ve víře v zákraky, v šovinismu, v hrubé, surové moci, v rozpoutání válečných běsů. Skutečný a hlavní cíl fašismu není pokrok, ale spojení starých sil a jejich opětné dosazení v společenskou i hospodářskou vládu světa. Je nutno spojit všechny složky demokratického táboru pro boj proti fašismu. — Účast na přednášce pro nepochopení členstva slabá (150 osob). — V rámci oslav 100. výročí narození Dra Miroslava Tyrše sehrál dramatický odbor Sokola v Kyjově 10. září „Odkaz národu“, sokolské

drama o 3 jednáních od br. Jana Maršíka. Hlavní úlohu továrníka Machače převzal sám spisovatel. Nehrál jí však, nýbrž přímo prožíval a svým vzácně pročitelným podáním strhoval spoluherce i obecenstvo. Všechna srdce se zachvívala a mnohé oko zaslzelo. Nevděčnou úlohu továrníka Reittera, vůdce hakenkreuzlerů, převzal vzdělavatel jednoty br. Gottwald; seděla mu výborně, takže byl dokonalým protějškem Machačovým. Spojovacím článkem mezi oběma byla ses. J. Mikulčáková, která ve veliké úloze Machačovy dcery Emy přesvědčila nás o svých dramatických schopnostech. V ostatních menších nebo vedlejších úlohách velmi se osvědčili: ses. Šupková, M. Urbanová, bratři Synek, Bravený, Šupka, M. Urban, Zahradka, Sojka, Fajgenblat. Poněvadž začalo se hrát se zpožděním celé půl hodiny a také přestávky mezi jednáními byly zbytečně dlouhé, protáhlo se provedení hry až skoro do půlnoci. Hra obsahem i provedením tak zaujala obecenstvo, že si ani neuvědomilo, jak čas zatím pokročil. A tak stal se tento večer důstojným článkem v pořadu oslav Tyršových. Kdo zůstal doma, věru chybili. — Tyršovy oslavy v Kyjově. V sobotu 17. září t. r. o půl osmé hod. večer na uctění památky Tyršovy byla zažehnuta hranice nad Kyjovem „u Rocha“. V 8 hod. večer v sokolovně uspořádána slavnostní akademie s proslovem, s pořadem hudebním, recitačním, zpěvním, tělocvičným a divadelním. V proslovu br. vzdělavatel zdůraznil Tyršovu ideu pokroku, demokracie a požadavek veřejné kritiky. Dvacetičlenný orchestr pod vedením br. M. Luzara zahrál Sukův sokolský pochod „V nový život“ a fantasií ze Smetanovy opery „Dalibor“. Naše jarní předpověď o rostoucím kyjovském hudebním sdružení se plně uskutečňuje. Pořadem i provedením uspokojili i náročné posluchače. Těšme se už předem na Kvapišův a Kříčkův večer, že nás překvapí novým uměleckým pořadem. Číslo recitační vyplnilo naše žactvo, vedením ses. Luzarové, sborovou recitací, v níž vyjádřilo oddanost, lásku k zakladateli sokolstva. Ses. Havlíková pročitelně zapěla píseň z opery Libuše „Bohové věční“, dorostenky malebně zatančily poklusový rej (jeu trochu již stará věc) — a tentokrát se musí vyznamenali. Jejich skupinová šestice, dokonale nacvičená br. Braveným, krásně vynikla na tmavém pozadí jeviště, jež upravil br. L. Fajgenblat. Rozpadající se řecký svět, znázorněný úlomky řeckých sloupů — nad nim se tyčí poprsí Tyršovo a ještě výše pták sokol, obraz sokolské idey. Jako vyvrcholení proveden výjev „Tyršův sen“ s 5 živými obrazy a s hudbou. — Návštěva velmi pěkná (600 osob). — V neděli 18. září ve 2 hod. odp. byl proveden náhlý sraz členstva (30 proc.), dorostu a žactva (80 proc.). Sraz zahájil br. místostarosta Dr. Broček, který uvítal br. župního náčelníka Stašu. Br. Švigler v proslovu o Tyršově ideji brannosti zdůraznil převahu ducha nad zbraní, mocí a násilím. Pořad ukončen filmem.

Gottwald.

II. okrsek.

Ze Strážnice. Tělocvičná jednotka Sokol ve Strážnici pořádala v neděli 4. září 1932 na svém hřišti slavnost, na níž předvedeny ukázky tělocviku prostého a závody v odbíjené. Přes nepříznivé počasí výkony při ukázkách tělocviku prostého byly slušné, škoda, že jen málo obecenstva se přišlo podívat. Nejlepší výkony: Dorostenky: skok vysoký 120 cm (L. Baňouchová); hod míčem 2 kg 23.25 m (M. Krestová); běh se švihadlem na 60 m 11.2 vteřiny (A. Rybecká). Dorostenci: skok vysoký 140 cm (Jar. Zapletal); vrh koulí 5 kg 9.85 (B. Cundrla); běh překážkový na 60 m 9.4 vt. (B. Cundrla). Ženy: skok daleký 3.80 m (B. Neumannová); vrh koulí 4 kg 6.60 m (M. Skácelová); běh hladký na 60 m 9 vt. (B. Neumannová). Muži: skok o tyči 2.50 m (J. Postřehovský), dále se neskákalo; hod diskem 36.60 m (Mir, Zigmund - Břeclav I.

j. h.), házelo se jen dvakrát; běh hladký na 100 m 12.6 vt. (Eda Mach). Za mírného deště započaly závody v odbíjené o Tyršovu putovní cenu telocvičné jednoty Sokol ve Strážnici (poprsí Dra Mir. Tyrše) a skončily vítězstvím mistra Sokolské župy Komenského — Uh. Hradiště nad mistrem Sokolské župy Slovácké Břeclavou I. a Strážnicí, čímž se stává držitelem putovní ceny pro rok 1932. Pořadí: I. Uh. Hradiště v poměru 4:0, bodů 60:30, II. Břeclav I. v poměru 2:3, bodů 56:62, III. Strážnice v poměru 1:4, bodů 48:72. Podle výsledku se zdá, že vítězství Uh. Hradiště bylo snadné; nebylo tomu tak, neboť všechny zápasy byly rovnocenné a o II. a III. místo byl sveden tuhý boj. Těšíme se, že II. ročník přiláká více družstev jak z naší župy, tak ze župy Slovácké. — S—f.

Mor. Písek. V neděli 11. září uspořádala jednota na oslavu 100. výročí narození Dra Mir. Tyrše telocvičnou besídku. Pořad, zahájený proslouvaným vzdělavatelem o Tyršovi, byl velmi pečlivě připraven, zvláště po stránce telocvičné. Jako první číslo provedly nejmenší děti za vedení s. Fr. Svobodové „Pohádku“ (od Provažnickové, Pelikána, Křičky), vhodně upravenou pro jeviště. Roztomilé cvičení našich nejmenších rozveselilo diváky. Prostná žáků i začek byla zacvičena dobře. Myslím však, že na jevišti by dva oddíly stačily úplně. A snad by bylo vůbec lépe voliti při takových besídkách pro vystoupení žáků něco, co by působilo „divadelněji“. Správnost mého mínění dokázalo hned další číslo začek „Rokokové panenky“ od J. Kutiny, které musely být opakovány, i „Rej rusálek“ (Kutina, Pospíšil), který provedly dorostenky vzorně a obecenstvo si jej znovu vynutilo bouřlivým potleskem. Sestra H. Nejedliková nemusí litovati námahy s nacvičením těchto čísel spojeně. Družstvo mužů na bradlech překvapilo. Ladné a přesné provádění cviků uspokojilo by jistě i nejpřísnějšího znalce. Výsledky jejich práce jsou tím cennější, že většina z nich jsou otcové rodin, kteří přicházeli zvláště v době senoseče do cvičení znavení těžkou prací. Zdar vám! Snad budou vašeho příkladu následovati i jiní. Ukázali jste jim sílu i krásu Tyršova učení. A vy, bratři studenti, kteří jste svými pružnými, svalnatými těly názorně ukázali význam Tyršovy telocvičné soustavy pro zdraví národa, budete jistě ve svém životním povolání pracovati vždy proto, aby heslo „Co Čech, to Sokol“ se stále více uskutečňovalo. Ozdobou celého pořadu byla prostná žen. Ač dobrá polovička cvičila po prvě, provedení bylo naprosto přesné, bez jediné snad vady. V taktu hudby klonily jste se k zemi, abyste ukázaly svou vědní, tak často zneužívanou práci, a hned zase se ruce vaše rozpínaly vzhůru, jako byste nám chtěly říci, že „nejen chlebem živ jest člověk“, ale že jest třeba spěti stále dál a vyš, nebo se spínaly nad hlavami k modlitbě za zdar vlasti. Bouřlivý potlesk, který vám byl odměnou, vyplynul z opravdového nadšení diváků. Prostná mužů zacvičena byla velmi přesně. Rádi jsme jim odpustili nepodařený začátek prvního chorálu a spíše jich litovali, že měli po krásném vystoupení žen takovou smůlu. Však celým dalším cvičením dokázali, že to byla opravdu jen smůla. Celkový posudek nemůže zničit jinak, než že jsme tak pečlivě připraveného telocvičného vystoupení ještě neviděli. Br. náčelník i s. náčelnice mohou býti spokojeni. Budou-li stále tak pracovati, pak nás bude naše telocvična viděti více a snad se najde i miádež, která bude následovati příkladu starších. Další práci zdar!
Jaroslav Adamik.

III. okrsek.

Z Napajedel. Veřejné cvičení Sokola v Napajedlích. Na oslavu 100. výročí narození Dra Mir. Tyrše a 40letí jednoty konalo se veřejné cvičení 7. srpna 1932. Ve dvě hodiny vyšel průvod za účasti přes 200 osob v kroji, a to 25 žáků, 20 začek, 20 dorostenců, 27 dorostenek, 36 žen a 80 mužů. Podniku se zúčastnili hosté z Fryštátu (napajedelské chráněnky) a se sousedních jednot Babič, Halenkovic, Malenovic, Otrokovic, Žlutavě se župním náčelníkem br. Stašou a okrskovou náčelnicí s. Stašovou v čele. Když dostavil se průvod na vyzdobené cvičiště, promluvil o významu dne br. starosta Pařík, načež sestry napajedelské předaly novou stuhu na prapor jednoty. Jménem fryštátské chráněnky tlumočil jejich pozdravy br. starosta a ozdobil

prapor také velmi vkusnými stuhami. — Pak měl být hold Tyršovi, ale dešť přerušil celý podnik a další čísla pořadu se konala pak v sokolovně. Cvičila se sletová prostoná starších bratří 16, 18 mužů, 29 žen, 30 dorostenek a 25 dorostenek, při čemž největší úspěch měly ženy. Muži cvičili na hrazdě a na kruzích a získali za některé vrcholné cviky značný potlesk. Dorostenky cvičily kruhy, dorostenky na hrazdě. Po cvičení, při němž pro nedostatek místa nemohli se všichni uplatnit, rozproudila se srděčná volná zábava a večer pak veselice. Jest jen litovati, že počasí nebylo příznivější, neboť i když návštěva byla slušná, přece jen mnoho obvyklých návštěvníků se nemohlo dostavit. — Naše jednota zúčastnila se veřejného cvičení v Otrokovicích, Malenovicích, Slavičíně a na Žlutavě. Někteří cvičenci závodili na slavnosti místního sport. klubu v prostém tělocviku a získali i mezi vyspělými závodníky několik cen, jako br. Mikeš, Komárek a Pacl ve skoku o tyči, br. Glíž v hodu diskem, br. Vystavěl ve vrhu koulí. — Tělocvična byla nově vymalována a sál upraven tak, aby se vyhovělo předpisům okres. úřadu. Dramatický odbor připravil na 25. září hru „Hlava ve sinyčce“ a na 28. října „R. U. R.“ Zábavní odbor uspořádal 11. září sokolské hody a vinobraní. Městská rada vyhověla našemu přání a pojmenovala část města před sokolovnou (dosud „Na kapli“) náměstím Dra Miroslava Tyrše na paměť jeho narozenin.

Ze Žlutavé. V rámci oslav Tyršových uspořádala naše jednota 10. července dětský den a 7. srpna veřejné cvičení za sp. lučasti br. jednoty z Napajedel. Bratřím a sestrám z Napajedel náleží náš sokolský dík za pěkný výsledek. Cvičení zakončeno bylo holdem Dru Mír. Tyršovi a zapěním hymen. Cvičiště bylo vkusně vyzdobeno. Před cvičením br. vzdělavatel vzpomněl významu 9. všesokolského sletu a vyzval přítomné, aby chom život svůj upravili podle zásad Tyršových. Provedení všech cviků bylo velmi zdařilé, což svědčilo o pečlivém nácviku v obou jednotách. Všechna cvičení odměněna byla častým potleskem. K.

Tyršovy oslavy v Sokole uherskohradištském. Tělocvična jednota Sokol v Uh. Hradišti uspořádala ve dnech 16., 17. a 18. září oslavy 100. výročí narozenin zakladatele sokolstva, Dra Miroslava Tyrše. Byly bohatě obsahem a důstojným rázem. Jednota chtěla jimi ukázat, jak svěží je sokolský duch v jejich řadách a jak všestranná je sokolská práce. Chtěla též povzbudit k dalšímu úsilí a k „věčnému ruchu“, jak to chtěl Tyrš. Slavnosti byly zahájeny v pátek 16. září tělocvičným, pěveckým a hudebním večerem, jehož pořad byl milým překvapením svou svěžestí a hbitým provedením. Všichni, kteří se ho činně účastnili, zaslouží si plného uznání. Obecenstvo, jež, bohužel, nevěnovalo večeru zasloužené pozornosti, bylo spokojeno. V sobotu 17. t. m. přispěl k oslavám dramatický odbor provedením Sroupečnického hry „Václav Hrobčický z Hrobčic“. Provedení mělo v režii bra Ing. Schneidra úroveň velmi slušnou. Podrobnější zprávu o něm přinášíme na jiném místě. Hlavním dnem slavnosti byla neděle 18. září. Ráno o 9. hod. svolávali sokolští trubači po městě členstvo k náhlému srazu na letní cvičiště. Tam promluvil k členstvu br. vzdělavatel Fr. Cejnar o sokolské branosti. Pak odešlo členstvo před sokolovnu, na náměstí, nazvané na žádost Sokola náměstím Tyršovým. Za účasti zástupců městské rady, vojska a úřadů odhalena pamětní deska, umístěná v průčelí budovy. Je to veliký medailon s Tyršovou hlavou (práce Myslbekova) v desce z umělé žuly. Slavnost byla zahájena fanfárami ze Smetanovy „Líbuše“ a slavnostním proslovem starosty města, p. vrch. soud. r. Garlíka. Za jednotu uvítal hosty a promluvil o významu chvíle pro jednotu i pro naši veřejnost starosta jednoty br. Cablík. Státními hymnami byla slavnost ukončena. Odpoledne téhož dne uspořádal trubačský sbor jednoty koncert v zahradě u „Koruny“ večer byl ještě v rámci oslav promítán v sokolském kině český film „Psohlavci“. Slavnosti se vydařily a našly pochopení jak u členstva Sokola, tak i u obcenstva. Další činnosti zdar!

—f.

Malenovice. V neděli 14. srpna prožívala jednota v Malenovicích svůj největší sokolský svátek, neboť slavnostně otvírala pamětní sokolovnu

Tyršovu. Po dopoledních zkouškách seřadil se na cvičišti průvod, jenž odešel na ulici před sokolovnu. Po uvítání bratrem starostou jednoty br. župní starosta Horák jako budovatel sokolovny odevdal po proslovu klíče od sokolovny a pak všechny složky sokolské i přítomné obecenstvo vstoupilo do sálu tělocvičny, kde bylo hlavní otvírání nového sokolského stánku. Po zapění mužského sboru Náš cíl a po přednesu básně Pod vlastní krov br. starosta Josef Řihák zdůraznil práci všech na vybudování sokolovny. Vzpomněl zesnulých členů Sokola malenovského, jichž pamět uctěna skloupením praporu a klidem v pozoru. Jest třeba zdvojnásobiti práci v nové sokolovně, která iť jest takřka druhým domovem všemu členstvu, dorostu i žactvu. Pak přijal slib sokolského žactva, dorostu i členstva. Za ČOS. br. Hrbáč vzpomněl IX. sletu všesokolského a zdůraznil práci sokolskou až na nejvyšší metu. Osoba nic, celek vše. Naše tělocvičny jsou chrámy lásky, práce, odkud musí se šířiti upřímná a vělá touha po vlastenectví, bratrství a sesterství ne slovy, ale skutky. Vybudováním sokolovny nedospějí jsme ovoce práce, jsme na prahu činnosti, teprve nyní můžeme chrániti květu sokolství, teprve nyní sokolovna stává se oporou mravní a tělesné síly. Vzpomínal bratrského příkazu presidentova a tlumočil pozdrav a dík Československé obce sokolské s přáním, ať jednota dále plní své poslání jako dosud. Ať je nová sokolovna sídlem pravého bratrství a sesterství, ať je chrámem, v němž srdce českého člověka se učí opravdové lásce pro svobodu a volnou vlast. Tyrš nikdy nezdádimel! Br. župní vzdělávatel Milička rovněž zdůraznil činnost a práci. Jednota nemohla lépe oslaviti Tyršův pamětní rok než velkolepým činem, chrámem vznešených ideí sokolských. Jménem župy děkuje všem, kteří přičinili se o zdar dnešního dne. Malenovice jsou příkladem práce na poli sokolském. Vyslovuje prosbu k mladším, dorostu i žactvu, aby přijali od starších bohaté dědictví sokolské a pracovali dále na zvelebování jednoty, aby i oni, až ujmou se práce v Sokole, předali příštímú pokolení sokolské duševní i tělesné statky, rozmnožené na prospěch všeho lidu i národa. Starosta Malenovic jménem občasnio zastupitelstva připojil se k dnešním projevům sokolským, zdůraznil Tyršovy zásluhy národní a vyslovil přání, aby sokolstvo pracovalo v novém domě sokolském v duchu Tyršových zásad a aby tento nový stánek sokolský byl obcí ke cti a hrdosti. Br. Kořík tlumočil pozdrav jednoty Brno I. a předsednictva sokolské župy Máchalovy. Vzpomínal, kterak asi před 31 lety přišel po prvé do Malenovic jako okrskový náčelník, aby se přesvědčil, jak jednota se připravuje na slet. Tělocvičny nebylo. Došel do hostince, kde sousedé popijeli a pokořovali. Byl zvědav, kde bude cvičení. A cvičení bylo, byl s ním spokojen. Od té doby častěji dojížděl do Malenovic a s radostí pozoroval, jak všechno jde kupředu. Cvičilo se nejprve na staré upravené sýpce, a nyní nádherný dům sokolský jest vybudován. Jaký pokrok stal se zde za tu dobu! Za svou osobu přál Sokolu malenovskému, aby vždy se řídil zásadou „Celek vše, osobnost nic“ a nedal vařknouti osobním rozbrojům do svého sokolského života. Po proslovu zástupce legionářů, jenž přál jednotě v práci a poňnkání sokolském mnoho zdaru, a po přečtení písemných projevů k otevření sokolovny členstvo zapělo píseň „Kupředu, kupředu, zpátky ni krok“. Státními hymnami dopolední slavnost otevření sokolovny byla skončena. — Odpoledne bylo veřejné cvičení jednoty. Průvod, doprovázený dvěma hudebními sbory, vyšel od pily u nádraží hlavními ulicemi do sokolovny. Byl nádherný svou početností, neboť v kroji bylo 437 osob, a to 173 mužů, 67 žen, 32 dorostenci, 40 dorostenek, 33 žáci, 68 žákyň a 24 hasiči. Kromě toho v občanském obleku bylo 28 hudebníků, 35 mužů, 20 žen, takže celkový počet účastníků byl 520. Nepřipadalo to ani jako průvod při veřejném cvičení jednoty, spíše jako při okrskovém cvičení. Pořad veřejného cvičení ukázal tělocvičnou vyspělost domácích i hostů. Muži nastoupili dvěma proudy po šestí řadách, počtem 83, na sletová prostná. Celkový dojem: ukázněné družstvo, zejména závěr mohutný. 26 dorostenců předvedlo cvičení s tyčemi. Číslo bylo dobré, misty jen bylo třeba trochu více pozornosti a pak rušivě působilo malé dítě, které pletlo se mezi cvičence. Cvičení na nářadí všech družstev byla pěkná a totéž platí i o jejich nástupu a odchodu. 40 doroste-

nek podalo cvičení s věnečky velmi slušně, jen místy byly věnečky nestejně. Družstvo kruhařů z Napajedel odneslo si se cvičiště zasloužený úspěch. Starší bratři, počtem 28, podali Tyršova prostná; jsou lehká, ale podání jich nás neuspokojilo — bylo to nejslabší číslo pořadu. Prostná žen, počtem 43, skládila zasloužený úspěch. Veřejné cvičení vyvrcholilo holdem Tyršovi všech složek sokolských, které utvořily skupiny, jimiž naznačeno letošní jubileum Tyršovo. Po veřejném cvičení rozproudila se velmi pěkná zábava, jaké jsem málokdy viděl, a potrvála až do stmívání, kdy hosté rozjžděli se do svých domovů. — Jednota malenovská může býti plně spokojena se svou slavností, jež v dějinách jejích znamená novou kapitolu života sokolského. Ať tato kapitola jest psána velkými úspěšnými činy na poli tělesné i duševní práce sokolské! Zdar Vám!
Ant. Konečný.

Dramatický odbor Sokola v Uh. Hradišti provedl v rámci osiav Tyršových narozenin Stroupežnického drama „Václav Hrobčický z Hrobčic“. Volil tuto hru, aby přiblížil obecnstvu náladu a ducha doby, v níž žil Dr. Mir. Tyrš, v níž doznívaly v konservativ. světě šlechtic. staré zásady stavovské povýšenosti a draly se k světu a životu svobodomyšlné myšlenky demokratické. Je to cenná hra starší české literatury divadelní, nicméně nevěháme říci, že dnes je již spíše kusem historie než živou hrou, a to ani ne tak námětem, jako spíše jeho řešením a často i prostředky uměleckého vyjádření. Jinak ovšem přijímáme rádi tuto hru, zvláště když její provedení mělo v režii bra. ing. Schneidra velmi pěknou úroveň. S povděkem zaznamenáme, že tentokrát všichni herci dbali své mluvy a že se opravdově snažili vystihnouti své postavy co možná nejlépe postojem i gestem. Chceme-li tedy přece o něčem pronésti své pochyby nebo námitky, nemá to býti výtkou, nýbrž jen naše soukromé mínění a malé upozornění. Snad mohla míti hra (zejména v 1. jednání a také v některých výjevech dalších) poněkud rychlejší spád, sem tam snad mohlo některé typické gesto býti pro účinnější vystižení povahy více zdůrazněno. A ještě o jevištní výpravě. Nechceme říci, že nebyla pěkná, ale snad měla býti více v souladu s obsahem hry. Platí to zejména o jevištní výpravě 2. jednání, jež byla poněkud rozfříšována, a o pokoji na zámku Hrobčických. Ten snad měl býti přísnější a klidnější, jak by svědčilo duchu, který tam vládá. Celkem však se představení dostalo zaslouženého úspěchu a těšíme se na další hry našeho snaživého dram. odboru. —f.

IV. okrsek.

Z Krhova. Na 8. srpna jsme připravovali divadlo v přírodě. Hned po příjezdu z Prahy jsme se pustili do nácviku dosti obtížné, ale pěkné hry Boh. Dubňanské: „Malárečka“. Jest to původní obrázek moravského Slovácka, dobrá skladba a vnitřně hodnotná. Hra nacvičena s nadšením, jeviště připraveno v útulném „Hůstiku“, ale nebe nám nepřálo. V neděli leje a leje, ač tento rok je tak skoupý na deště. Protože hra vyžaduje nezbytné krojí z okolí Kyjova a my je měli už vypůjčeny, hráli jsme v sále místního hostince. A to není to, co mohlo býti v přírodě. Přesto však hráli bratři i sestry s velikou chutí a můžeme se pochlubiti — pěkně. Hru tuto můžeme vřele doporučiti zvláště těm jednotám, kde tak rádi sahají na ten bezcenný brak všelijakých manželských front. M.

Ze Bzové. Z naší pobočky bylo na sletu 8 členů, 16 proc. (5 mužů, 3 ženy), z nich 6 cvičilo. Část naší župy jeja se župou Povážskou. V Olomouci zastavil náš vlak vedle vlaku župy asi Severomoravské a tam se stala veselá příhoda. Podle vlaku spěchal stařeček s balíčkem a stále volal: „Milošo!“ Až u předposledního vozu se Miloš ozval. „Tes mně dal,“ povídá stařeček, sotva dechu popadaje, „čekám na provod a provod nikde, tož letim až sem, abych ti dal něco na cestu,“ a podal mu balíček. Miloš vzal balíček, sehnul se do vozu a praví: „Kdepak provod, to každé letí na své pěst. No, a za to, že ste tak hodné a tolek jste se namáhale, také vám něco dám,“ a podal mu — sletové pokyny, „abeste se méle čem bavit, než přijedo!“ — V Praze nás všude obětavě provázal a vše nám ukázal br. Jožka Pilátůj, zač mu i zde děkujeme. V Tyršově domě přijal starosta

naši pobočky br. Ogrodník, americkou vlajku, darovanou mateřské jednotě bojkovské též jedn. Slovanská lipa v Saint Louis. Mateřská jednota pověřila tímto úkolem našeho starostu a br. Miličku, protože prý je jedním ze zakladatelů jednoty, kde býval 10 let náčelníkem a druhý několik let starostou. Ses. M. Vokurková z Luhačovic chytla je při předávání a pak celou jednotu s vlajkou do snímku. Plní nezapomenutelných dojmů vrátili jsme se zdraví domů, přes to, že proti nám bylo vystupováno a vyhrožováno útokem na vlak. Kdo se nebojí, ten zvítězí. —

Naše sokolská mládež sehrála nám v červenci „Stíny války“. Bývá zvykem, že se posuzují výkony jednotlivých herců, od čehož pouštím, ale zdůrazňuji celek. Úspěch jevil se v tom, že obecenstvo bylo misty dojata až k pláči a pak, všichni herci byli nekuřáci. To snad ještě nebylo na žádném jevišti! Škoda, že návštěva — v pilných žních — byla trochu malá.

Schůze IV. okrsku v Uh. Brodě. V neděli 4. září ráno o 8. hodině konala se okrsková schůze v sokolovně v Uh. Brodě. Byly zastoupeny téměř všechny jednoty a pobočky, až na pět, které se neomluvíly. Okrskovým náčelníkem byla podána zpráva o letní činnosti, jež po dodatcích byla vzata na vědomí. Bratrem Miličkou z Krhova bylo poukázáno na hudební obtížný doprovod ke cvičením společným pro sokolský slet a usneseno upozorniti na to příslušné kruhy sokolské. Dále bylo zjištěno, že průvodu o veřejných cvičeních zúčastňuje se málo členstva v kroji slavnostním. Vytkne se jednotám. Jednáno o vhodném ukončení období ostav Tyršových ve dnech 17. a 18. září a to průvody, proslovy, tělocvičnými večery a náhlými srazy. Zástupci jednot upozorněni na zapálení vzpomínkových ohňů v sobotu 17. září. Ohně zapálí jednoty o 7. hodině večer na blízkých návrších. Br. Milička upozorňuje na přednášku o Tyršovi se světelnými obrazy. Jednoty si včas přednášku opatří. Na to jednáno o okrskových závodech prostých a usneseno: závody budou se konati 9. října v Uh. Brodě a budou rozděleny takto: muži: závod v pětiboji a závod zvláštní ve všech druzích závodních; dorostenci: závod v pětiboji; ženy: závod v pětiboji; dorostenky: závod v pětiboji; muži: rozestavný běh 4x100. Určeny závodní druhy v pětibojích. Podmínky závodní musí odpovídati závodnímu řádu ČOS. Předsednictvo okrsku sejde se v nejbližších dnech v Bojkovicích a vypracuje podrobnosti závodů. Podle předběžného zjištění bude závoditi asi 35 mužů, 15 dorostenků, 25 žen, 20 dorostenek. Jelikož závody budou vyžadovati svědomitých příprav, jest třeba, aby vedoucí jednot přípravy ty neodkládali, a by co nejdříve zajistili si zdatné závodníky a závodnice. Usneseno dále pořádati okrskovou školu cvičitelskou pro muže i ženy a to v Uh. Brodě ve dnech 23. října, 30. října, 6. listopadu, 13. listopadu. Br. Milička oznamuje, že přípravy na stavbu ochranné chaty lyžařské na Mikulínčině vrchu jsou již na dobré cestě. Dále doporučuje návrh župnímu předsednictvu, aby uvažováno bylo o zřízení župního tábořiště pod Lopenickými vrchy. Br. Vystrčil navrhuje pořádati závody nářadového mezi jednotami, soustředěnými ve IV. okrsku, a to v době zimní. Návrh tento bude projednáván v příští schůzi. Nazdar!

F. A.

Z redakčního stolku.

Zářijové číslo Věstníku přichází do našich jednot a poboček se značným zpožděním, již po oslavách Tyršových. Děle trvajících bolestná nemoc bránila mně v soustavné práci, takže úprava tohoto čísla jest teprve prací posledních dnů. Připravil jsem pro tisk vše, co jsem měl; nebude-li proto něco otištěno, stalo se tak nezbytně úpravou v tiskárně. Říjnové a listopadové číslo Věstníku vyjde jako dvojčíslo. Přispěvky pro ně přijímám do konce měsíce října. Nazdar!

Ant. Konečný.

Obsah řídí redakční kruh. — Redakční závěrka 10. každého měsíce. — Vychází měsíčně. Vydává Sokolská župa Komenského v Uh. Hradišti. Roční předplatné Kč 3.—. — Číslo jednotlivé Kč 1.—. — Za redakci odpovídá a příspěvky přijímá br. Ant. Konečný, prof. obch. akademie v Uh. Hradišti. — Tiskem K. Hylského v Uh. Hradišti. — Administrační a insertní dotazy vyřizuje knihtiskárna Karla Hylského v Uh. Hradišti. — Povolení používání novinových známek uděleno výnosem ředitelství pošt a telegr. v Brně č. 44.820/VI. 13. V. 1920.

**Tělocvičny a hřiště zařizuje,
vešk. tělocvič. nářadí dodává**

J. HUJŇÁK A SYNOVÉ,
BRNO, KRÁLOVO POLE, ČECHOVA UL. 58.

Ceníky, návrhy a rozpočty
zdarma. — Za vše zaručil

ZUBY spravuje, nové
zhotoví zlaté
chrupy i plomby **ZUBNÍ TECHNIK**

BR. STÁŇA INDRÁK,
UH. HRADIŠTĚ

ve vlastním domě proti školám, vedle fotografa Bartoně.

Pamatujte na sebe a své milé **úsporami** na dárkové a vkladní knížky

OKRESNÍ ZÁLOŽNY V UHER. BRODĚ!

Šetrnost je matkou svobody! Šetrnosti k blahobytu! Šetření - bohaté koření!

**Sokolské jednoty
objednávají své TISKOPISY**
v knihtiskárně

Karla Hylského v Uh. Hradišti

Mariánské náměstí. - Telefon 142.

Kancelářské potřeby a papírnické zboží.

SOKOL BEZ KROJE JAKO PTÁK BEZ PEŘÍ.

Vzorné slavnostní kroje - cvičební úbory
pro členstvo - dorost - žactvo přesně
dle předpisu Č. O. S. dodává odborný
závod sokolský

Fach-Sport-Praha

II. ŽITNA 40-TELEFON 338-7-3

Vyžádejte si zdarma ilustrovaný ceník!

TELEFON 570-15.
V ý r o b n y: Praha-Kunratice.

Zařídil jsem pro IX. slet
všesokolský sletová zá-
vodistiště nejmodernějším
závodním tělocvičným
nářadím, podle Č O S.,
které je s velkou slevou
na prodej, jak již bylo
úředně ve Věst. sokol. oznámeno.